

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah. Velja za vse leto \$6.00. Za pol leta \$3.00. Za New York celo leto \$7.00. Za inosemstvo celo leto \$7.00.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal holidays. 75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 246. — ŠTEV. 246.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 20, 1921. — ČETRTEK, 20. OKTOBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

PODATKI O SPLOŠNI BREZPOSELNOSTI

NEZAPOSLENOST JE VEČJA MED NARODI, KI IMAJO SOLIDNE DENARNE SISTEME. — V NEMČIJI SO LE TRIJE Odstotki DELAVCEV NEZAPOSLENIH.

Poroča Paul Scott Mowrer.

Pariz, Francija, 19. oktobra. — Številke, tikajoče se nezaposlenosti, so visoke in sicer v natančnem razmerju z vrednostjo ali solidnostjo denarja dotične dežele. — soglasno z nekim poročilom Mednarodnega delavskega sveta, katero poročilo je bilo sestavljeno na prošnjo Združenih držav. To se pravi z navadnimi besedami rečeno, da je tem več nezaposlenosti, čim več je vreden denar dotične dežele v primeru z denarjem drugih dežel.

Glavna točka tega poročila kaže ozki stik med pomanjkanjem dela ter prekinjenjem zunanje trgovine dežel, ki imajo solidne denarne sisteme.

Pri številkah, katere se navaja spodaj, se je preje poudarjeno kot pa pretiravalo skupno število nezaposlenih. Poročila niti ne poskušajo uganiti skupnega števila nezaposlenih po celem svetu, a pravi, da znaša gotovo več milijonov.

Ocene nezaposlenosti v posameznih deželah so naslednje: Združene države: — Več kot 3,000,000.

Canada: — Šestnajst odstotkov organiziranega dela.

Japonska: — 232,000, vključno 3000 mornarjev v Kobe.

Anglija: — Najhujše prizadeta evropska dežela, — skoro dva milijona oficijelno vpisanih.

Švica: — 22,000 stalno in 99,000 delno nezaposlenih.

Danska: — 65,000.

Norveška: — 17. odstotkov organiziranega dela.

Švedska: — 35,000 stalno in 42,000 delno nezaposlenih.

Holandska: — 16 odstotkov organiziranega dela.

Belgija: — 135,000 nezaposlenih.

Francija, ki je ena izmed najmanj prizadetih dežel, ima 120 tisoč trajno nezaposlenih.

Italija: — 11,000 stalno in 300 tisoč delno nezaposlenih.

Čehoslovaška: — 37,000.

Nemčija: — Višek nezaposlenosti je bil dosežen v septembru leta 1920. Sedaj na so le trije odstotki delavcev stalno nezaposleni.

Najbolj prizadete industrije so tiste, ki izdelujejo obleko, stavbinske industrije in one, ki se pečejo s proizvodnjo luksurijskih predmetov različne vrste, kot so naprimer avtomobili, ure in umetniška dela. Od 25,000 brusilcev demantov po celem svetu jih je sedaj 17,000 brez dela.

Med vzroki nezaposlenosti, katere se navaja, je stavka kupcev ali konsumentov, ki je posledica velikega povišanja cen ter obubožanost vsled vojne.

Vsakdo, rojen v Angliji, pride sedaj na svet z dolgom 170 angleških funtov ali normalno \$850. V Franciji znaša isti dolg \$1154; v Združenih državah \$236; v Italiji \$411; v Nemčiji \$795.

Vsakdo, kdo živi v Angliji, mora dati vladi povprečno po 22 odstotkov svojega skupnega zaslužka ali dohodka, v Franciji 40 odstotkov, v Združenih državah 9 odstotkov, v Italiji 30 odstotkov in v Nemčiji 23 odstotkov. Te cennitve se je uveljavilo na konferenci v Bruslju.

Indirektni vzroki nezaposlenosti so naslednji:

Pomnožitev nepotrebnih prekupev ali posredovalcev; poslabšanje industrijske opreme, to je strojev in vsega drugega, kar spada k proizvodnji; padanje vrednosti papirnatega denarja;

naraščanje vladnih posojil, ki požro vse prihranke in končno politična nestalnost, ki ovira mednarodno transportacijo in trgovino potom povečanja in poostrenja omejitev na mejah.

Faktorje, ki bi lahko dovedli do neposrednega izboljšanja, se smatra nezadostnim in ti faktorji so naslednji:

Počasno padanje cen, skrajšanje obstoječih zalog, izpolnitev mest, ki so postala prazna vsled smrti in nujna potreba z ozirom na gotove kategorije izdelanega blaga.

Da se odpomore zlemu položaju, se priporoča naslednja sredstva:

Finančno rehabilitacijo v deželah, v katerih je izgubil denar skoraj vsako vrednost; mednarodni napor, da se uvede politično stabilnost ali ustaljenost; odprtje meja med različnimi državami in končno uravnavo odnošajev med prebivalstvom na deželi in v mestih.

Ostali del obsežnega poročila se tiče različnih odpomočnih sredstev, katera se je poskušilo v različnih deželah. Med ta sredstva je treba šteti naslednje:

Zavarovanje proti nezaposlenosti in podpiranje nezaposlenih; organiziranje krajših šiftoev pri delu; organiziranje in kontroliranje uradov, ki preskrbljajo delo; uporabljanje nezaposlenih pri javnih delih in končno izseljevanje v druge dežele, katere pa je treba, soglasno s poročilom, opustiti številnih sedanjih omejitev.

Poročilo pa izjavlja, da bi bilo boljše udariti po temeljnih vzrokih nezaposlenosti kot pa izgubljanje dosti časa in napora z začasnimi odposilji.

Berlin, Nemčija, 18. oktobra. — Nezaposlenost v Združenih državah, Angliji in drugih deželah bo rasla v razmerju kot bo padala vrednost nemške marke, — se glasi v tujkajšnji Vossische Zeitung, ki pravi:

Čim višje se bo dvigal dolar v Berlinu, tem manj prilike bo za Združene države in Anglijo, da izboljšajo svoj položaj v industrijah ter zmanjšajo število nezaposlenih. Dočim sili v Nemčiji visoka vrednost dolarja cene kvišku, zadržuje v inozemstvu na stotine tisočev delavcev od zaslužka. Število nezaposlenih tujak je veliko manjše kot pa v deželah, kjer je valuta visoka. Čeprav so cene inozemskih produktov napol izgotovljenega blaga in surovin tako visoke, da jih kmašo ne omoči več uvažati v Nemčijo, pokazuje nemški narod kljub temu vsak dan, da je zmožen premagati in preživeti sedanjo krizo. Končno bo mogoče prišel za nas polom, a v takem slučaju, bo prišlo do poloma tudi v vseh ostalih industrijskih deželah.

PONUJIL SVOJE TRUPLO ZNANOSTI

St. Louis, 18. oktobra. — Poleg trupla Patricke Blancharda, ki se je zastropil na svojem tukajšnjem domu, so našli listek, na katerem je stalo zapisano: Če more znanost porabiti moje truplo, da napravi ta svet bolj vrednim, da se živi v njem, naj to stori. — Blanchard je bil rojen v Canadi ter je preje živel v Ohio. Glasilo se je o njem, da je napravil in izgubil celo premoženje z neko živinorejsko reno na zapadu.

POSVETOVANJE GLEDE DOBA VE PREGOMA.

Ko se približuje zima, začno krožiti poročila, da bo zmanjkalo premoga. Predsednik Harding skuša pomanjkanju odpomoči s tem, da je sklical konferenco kabinete: njih članov in majnarskih voditeljev. — V prvi vrsti so: John Moore, Phillip Murray, tajnik Davis, John L. Lewis, tajnik Hoover in Walter J. James. V drugi vrsti so: Robert Gibbons, Leo Hall in John Hessler.

RATIFIKACIJA MIROVNE POGODBE Z NEMČIJO

Senat je ratificiral ali odobril mirovno pogodbo z Nemčijo. — 66 za odobrenje in 20 senatorjev proti.

Washington, D. C., 19. okt. — Včeraj zvečer je odobril senat Združenih držav mirovno pogodbo med Združenimi državami in Nemčijo, Avstrijo in Madžarsko. Šest in šestdeset senatorjev proti 20 je glasovalo za odobrenje mirovne pogodbe z Nemčijo in Avstrijo in 66 proti 17 za odobrenje pogobe z Madžarsko.

Za pogodbo z Nemčijo je bilo vsem glasov več kot pa predpisana dvetretinska večina.

Sedaj ne preostaja ničesar več kot izvršiti formalno izmenjavo ratifikacij in temu sledečo proklamacijo od strani predsednika, s katero se bo objavljalo zopetni pričetek prijateljskih odnošajev.

Temu bo sledilo obnovljenje diplomatske in konzularne službe med obema deželama ter nadalje med Ameriko ter Avstrijo in Madžarsko. Domneva se, da se ne bo izgubljalo nobenega časa pri doletenju medsebojnih zastopnikov.

Pred končnim glasovanjem je senat zavrnil več predlogov in amendentov, katere so stavili nekateri senatorji, med njimi senatorja King in Reed. Senator King je ponudil kot amendent završeno versaillesko pogodbo z amendentom senatorja Knoxa.

PIONIR IZZA DNI ZLATEGA NAVALA.

Berkeley, Cal., 17. oktobra. — Kapitan William Daniels, star šestdeset let, o katerem se glasi, da je poveljaval prvi ladji, ki je dospela v Nome, Alaska tekom zlatega navala leta 1900, je umrl tukaj na svojem domu. Bil je doma iz New Yorka.

UKRAJINCI SE PUNTAJO.

Bukarešta, Rumunska, 17. okt. Soglasno s poročili, ki so dospela semkaj, so se ukrajinski kmetje uprli proti sovjetski vladi in med uporniki se je nahajal baje tudi neki rdeči polk, nastanjen v Ukrajini.

WSS WSS WSS WSS WSS ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

GENERAL DIAZ V NEW YORKU

V New Yorku je došel italjanski general Diaz, ki je baje izvojeval "slavno zmago" ob Piavi.

General Armando Diaz, največji italjanski junak (1) izza Garibaldija, kar jih je kdaj obiskalo Ameriko, se je zakreal v sredo popoldne v New Yorku, pozdravljen od skoro vseh Italjanov, kar jih premore ameriški Babilon.

Zmagalec (?) v bitki ob Piave je došel v terek zvečer na karantinsko postajo s parnikom "Giuseppe Verdi" ter bo odpotoval iz New Yorka v Kansas City, kjer bo zastopal svoj narod in svojo junaško armado na konvenciji American Legion.

Italjani se se pričeli zbirati na Battery in bližnjem parku že na vse zgodaj jutraj in ob devetih je bila gneča že tako velika, da so morale stopiti v akcijo policijske rezerve. Prišli so tudi Italjani z kitarami in mandolinami, da pozdravijo svojega junaka, a ko so izvedeli, da bodo igrali muzike na pieh, s katerimi bi ne mogli konkurirati, so se zadovoljili s tem, da zabavajo čakajoče rojake.

SLIKA IZ BALKAN.

Atene, Grška, 18. oktobra. — Vračamo se v Ameriko, kjer hodo ostati za vedno, — je rekel eden izmed 150 Rumuncev, ki so se vkreali na parnik King Alexander, na poti v New York. Vsi so bili že preje v Združenih državah, a radi visoke vrednosti ameriškega denarja, so zamenjali svoje trdozaslužene dolarje za rumunski drobšč ter se napatili domov.

Ko so prišli na Rumunsko, so padali iz enega razočaranja v drugo. Večina teh ljudi je bila dolga leta zaposlena v ameriških tvornicah in ko so prišli v Bukarešto, so ponudili vladi svojo službo in finančno sodelovanje. Čakali so več mesecev na odgovor, ki pa ni prišel, nakar so se napatili v Transilvanijo, da si kupijo zemljo.

Tam smo našli razmere, ki so bile hujše kot on eki so obstajale takrat, ko smo zbežali v Združene države predmadžarskim zasledovanjem. Madžarska vlada je bila zelo trda, a vsaj poštna. Sedaj pa je poslala rumunska vlada v nove province vojaško policijo, ki ni nič manj okruta kot je bila madžarska, temveč poleg tega, še nepoštna. Še nepoštna. V letih tekom katerih smo se mudili v Ameriki, smo se naučili, da

WRANGLOVE ČETE V JUGOSLOV. ARMADI

Veterani generala Wrangla so dospeli v Jugoslavijo ter bodo stopili v armado.

Scfija, Bulgarska, 19. oktobra. Soglasno z informacijami, ki so dospelo semkaj, je došlo več tisoč vojakov in častnikov Wranglove armade v Zagreb, kjer bodo sprejeti v jugoslovansko armado ter kmalu poslani na madžarsko in albansko fronto. Nekateri pa so mnenja, da bodo poslani na italjansko fronto ali italjansko mejo. Rusom bodo povejevali visoki srbski častniki ter ruski podčastniki.

Rusi bodo plačani kot ostali jugoslovanski vojaki ter izdatno pomnožili jugoslovansko armado, za katero bodo znašali stroški tekom tekočega leta skoro dva tisoč milijonov dinarjev ali \$400,000,000 v normalnem času in po normalni valuti. Jugoslavija ima za enkrat tri nevarne meje, — madžarsko na severu ter albansko in italjansko na jugu. Med Bulgari in Jugoslovani je opaziti v zadnjem času najlepši sporazum, kar je v glavnem zasluga sedanjega bulgarskega kabineta, kateremu načeljuje znani Stambulovski.

SMRT ŠPANSKEGA ADMIRALA

Madrid, Španska, 18. okt. — Tukaj je umrl admiral Baldasano y Topete v starosti eno in osemdesetih let. Vdeležil se je obstrlejevanja mesta Callao, Peru, leta 1866.

STROKOVNA ŠOLA V ALBANIJU.

Tirana, Albanija, 15. oktobra. Tukaj se je otvorila nova albanska strokovna šola, katero se je zgradilo v glavnem s pomočjo prispevkov in daril ameriških šolskih otrok. Obsega popolno ročno strokovno šolo, prvo te vrste v deželi, ki se nahaja pod vodstvom profesorja Herona iz Washingtona, D. C., katerega je posodila Albaniji tehnična visoka šola zveznega glavnega mesta za dobo enega leta.

smo človeška bitja in da je treba z nami postopati kot s takimi. V naši domači deželi pa so postopali z nami kot z živino. — Ko so orožniki izvedeli, da imamo denar, so nas aratirali in pretepali, dokler jim nismo dali čela denarja. Tega nismo mogli prenesti in sedaj se vračamo v Združene države. Pustili smo zemljo, katero smo ravnokar kupili.

PRETEČA STAVKA ŽELEZNIČARJEV

S POSREDOVANJEM DELAVSKEGA SVETA HOČE SPRAVITI PREDSEDNIK HARDING SKUPAJ NASPROTUJOČE SI INTERESE. — AKCIJA ZA SKRČEN JE ŽELEZNIŠKIH PRISTOJBIN.

Zanimanje z ozirom na položaj, ki je nastal vsled preteče železničarske stavke, se je preselilo danes v Chicago, kjer se bodo jutro, to je v petek, sestali načelniki štirih velikih železničarskih bratovščin na konferenci s članom delavskega sveta.

Upati je, da bo mogoče najti pot, da se določi tudi sestanek med voditelji železnic in delavcev, da se na ta način uravna obstoječe diference.

V položaj so tudi posegli zastopniki farmerjev v zapadnih državah, ki zahtevajo takojšnje skrajšanje železniških prevoznih pristojbin ter umaknitev zahtev za nadaljnjo skrajšanje plač železniških uslužbenecv.

Ker je prepričan, da bodo mogli člani delavskega sveta spraviti skupaj nasprotujoči si stranki, je predsednik Harding zapustil glavno mesto ter pustil cel problem za nekaj časa v rokah svojih podrejenih.

Pričakovati je, da bo Meddržavna trgovska komisija v kratkem objavila skrajšanje ali znižanje prevoznih pristojbin.

Poročila iz Washingtona izjavljajo, da bo smatral predsednik tako unijske načelnike kot ekskutivne uradnike železnice strogo odgovornim, v kolikor so pri tem prizadeti interesi splošnega občinstva.

Chicago, Ill., 19. oktobra. — Ker se je vrnil semkaj Ben W. Hooper, javni zastopnik železniškega delavskega sveta, se je v veliki meri pospešilo načrte, kojih namen je ustaviti pretečo stavko železničarjev. Veliko se pričakuje od konference med načelniki bratovščin ter člani delavskega sveta, ki se bo vršila jutri.

Mr. Hooper je odločno izjavil, da se bo vsaj za enkrat strogo držal programa, katerega je v nedeljo objavil v Washingtonu, čeprav ni hotel ničesar povedati, kako bo postopal delavski svet, ko se bo sestal z zastopniki železničarskih bratovščin.

Prvo gibanje s stališča javnosti je prišlo, ko je American Farm Bureau federacija, ki ima 1 milijon 250,000 članov, zaprosila med državno trgovsko komisijo, naj takoj odredi deset-odstotno skrajšanje prevoznih pristojbin za življenske potrebščine ter obenem

tudi izjavila, da se Lo obrnila na delavski svet, naj zanika novo lesotodstno znižanje plač, če bi železnice zahtevale kaj takega. Načelno lestvico naj se revidira le v soglasju s padanjem ali dviganjem življenskih stroškov v različnih delih dežele.

Ko je došel semkaj, je Mr. Hooper takoj poklical na posvečevanje svoje tovaršije v javni skupini delavskega sveta. Pozneje je rekel, da je varno domnevati, da se bo jutri uporabilo vsako možnost, da se prepreči dejanski izbruh stavke in da delavski svet pa, da bo mogoče spraviti skupaj na konferenco zastopnike železnic in načelnike železničarskih bratovščin v upanju, da bo tem potom mogoče najti temelj ali nazo za uravnavo.

ARETIRAN PO OSEMNAJSTIH LETIH.

Buffalo, N. Y., 17. oktobra. — Po iskanju, ki je trajalo osemnajst let, je bil tekom preteklega noči aretiran neki Giuseppe de Palma, o katerem se glasi, da bi ga radi videli v New Yorku radi okega umora. Detektivji so raziskovali moža na temelju opisa, ki je bil v uradu skozi leta De Palma je priznal, da je leta 1902 izvršil umor, a policija pravi, da ni mogel navesti imena umorjenega.

IZGUBIL ENO MILJARDO.

Dunaj, Avstrija, 18. oktobra. — Neki inozemec, ki je bil tukaj, posebno pa v inozemskih krogih, zelo odličen, je nackrat izginil z Dunaja. Glasi se, da se je spustil v velike valutne špekulacije, da je izgubil eno milijardo ali tisoč milijonov kron, \$600,000 v ameriškem denarju, in da je sedaj pobegnul, ker ne more zadostiti svojim obveznostim. Poročila, ki krožijo v zvezi s tem, govore o možnosti razkritja novega škandala v bančnih krogih.

SE BOLJŠE POČUTI.

Franklin Roosevelt, prejšnji pomožni mornariški tajnik, je zbolil pred tremi tedni na otroški paralizni in prevesti so ga morali v neko newyorško bolnico, kjer je sedaj na poti k okrevanju.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

so potom naše banke izvršujejo po nižji ceni, znatljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošlja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštali čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.	300 kron \$ 1.35	1,000 kron \$ 4.30
	400 kron 1.80	5,000 kron \$21.00
	500 kron \$ 2.20	10,000 kron \$41.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošlja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.	50 lir \$ 2.50	500 lir \$21.50
	100 lir \$ 4.60	1000 lir \$42.50
	300 lir \$12.90	

Nemška Avstrija:

Razpošlja na zadnje pošte in izplačuje "Airsische Bank" na Dunaju.	1,000 nem.-avstr. kron \$ 1.30	10,000 nem.-avstr. kron \$11.00
	5,000 nem.-avstr. kron \$ 6.00	50,000 nem.-avstr. kron \$50.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepraktično; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poslani denar dosepe v roke.

Kot generalni zastopnik "Jadranska banka" in njenih podružnic imamo razpoložljivo vsa potrebna sredstva, ki bodo velike koristi za one, ki so iz ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
 owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 (a corporation)
FRANK SAKSER, President **LOUIS BENEDIK, Treasurer**

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedel in praznikov.
 Za celo leto velja list za Ameriko Za New York za celo leto \$7.00
 in Kanado \$6.00 za pol leta \$3.50
 Za pol leta \$3.00 za inozemstvo za celo leto \$7.00
 Za četrt leta \$1.50 za pol leta \$3.50

GLAS NARODA
 (Voice of the People)
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
 Circulation yearly 60,000

Advertisements on Agreement.
 Dostopni brez plačila in obročajno se ne preobčujajo. Denar naj se bira v celoti po
 bližnji po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se s
 tudi prejeto bivalne nameri, da hitreje najdemo naslovna.

GLAS NARODA
 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
 Telephone: Cortlandt 2876

SREDIŠČE ZAROT.

V živahnem procvitajočem se in navidez tako miroljubnem mestu kot je Monakovo je skoro nemogoče vrjeti, da se nahaja človek v pokrajini, katero opisujejo drugi Nemci kot tvornico za izdelovanje zavratnih morilecev.

Zadostuje pa čitati nekatere liste ali pa iti na javna zborovanja in človek vidi, da kakih globin lahko sega strast. Na enak način se kaže sovraštvo proti Berlinu in proti Franciji. Francijo smatrajo za vzrok zartija takozvane Einwohnerwehr, to je oborožene protiboljševiške organizacije, ki so branile socialni red pred povratkom komunizma.

Boljševizem je dvakrat navalil na Bavarec. Prvič s Kurt Eisnerjem, komunističnim prorokom, katerega je zavratno umoril pan-germanski grof Arco Valle, ki še sedaj ni obsojen.

Drugič pa leta 1919, ko so prišli do moči nekateri ruski agitatorji, ki so dobivali svoja navodila od Lenina. V drugem slučaju je bil komunistični režim zelo krvav in več članov odličnih bavarskih družin je bilo masakriranih. To so strašni spomini, o katerih Bavarci še sedaj neprestano govorijo.

Ker so Bavarci vedeli, kako vzdržati red v svoji deželi, so postali prijatelji, upanje in zavetišče vseh reakcijonarev iz cele Nemčije.

Ludendorff živi v Ludwigsdortu v bližini Monakova in straži ga sto in petdeset prejšnjih nemških častnikov.

Mornariški kapitan Ehrhardt, poveljnik brigade mornarjev, ki je zadala končni udarec Kappu, živi v Saleburgu.

Na cestah človek lahko spozna prejšnje pruske častnike z lici, ki so razorana od ran, dobljenih v vojni ali tekom študentovskih dvobojev. Vsi ti so skrajno neuljudni napram tujcem in posebno Francozom. V mestu so posebne prodajalne, v katerih lahko kupi človek pakete z živili, ki zadostujejo za par dni in takih paketov se poslužujejo ljudje, kadar odhajajo na kako skrivno kampanjo.

Ko je bila tajna armada organizirana, da se bori proti Poljakom v Gornji Šleziji, je odšla brez vodnosti medzavezniške kontrolne komisije in nekako 1200 mož je odpotovalo v teku par ur.

Einwohnerwehr organizacije so oficijelno razpršene in razorožene, a dve tretini pušk in strojnice teh organizacij se še vedno nahajata v rokah drugih organizacij, ki navajajo pogosto čudne vzroke za svoj obstoj, kot na primer prostovoljno službo proti požarom, nesrečam v gorah ter motenju javnega miru na ulicah mesta.

Ludendorff si je na zelo premeten način zagotovil svojo avtoritativno pozicijo v vseh teh zvezah in sicer s tem, da se je proglasil načelnikom vseh prejšnjih častnikov in vojakov.

Nemški kancelar je javno obdolžil Ludendorffa, Ehrhardta, Kanzlerja in druge načelnike tajnih organizacij, ki so bile v zvezi z bavarsko vlado von Kahra, da so zasnovali zaroto, koje posledica je bila zavratni umor Erzbergerja. Državna policija je morala s silo dovesti bavarsko policijo do tega, da je aretirala deset častnikov, ki so bili vsi člani tajnih organizacij. Protiboljševiška obramba se je izpremenila v teku časa v monarhistično zaroto.

Princi bavarske kraljeve družine kot na primer Rupprecht, ki je bil poražen na bojnih poljih severne Francije, izjavljajo, da ne bodo za enkrat poskusili vprizoriti državnega preobrata ter se domneva, da bodo čakali, dokler ne bo uveljavljena doba resničnega vojaškega diktatorstva, kar je njihov sedanji cilj ali kar bo še boljše diktatorstva pravice pod vojaško kontrolo. Na temelju informacij, katere je dobil poročevalec odkar se mudi tukaj, ne izgleda kot da je dosti priilke, da se bodo ti njih načrti posrečili. V reakcijonarnih krogih je opaziti veliko obotavljanja, da bi se vprizorilo kak preagljen poskus.

Bavarci pričakujejo nestrpno padea Wirthovega kabineta, kar je zelo mogoča stvar, ker nasprotujejo finančnim predlogom sedanje vlade tako buržuazijski predlogi nezadostni in premalo radikalni.

Kdor se mudi le nekaj časa v Monakovem, bo moral pritruditi ostalim Nemcem, da je Bavarska v resnici to, kar se govori o njej, namreč glavna opora reakcije ter pribežališče onih, ki skušajo zopet uveljaviti stari red ali vsaj nekaj, kar bi dišalo po starem redu,

kajti uveljavljenje pristnega prejšnjega reda je naloga, ki presega moči celo najbolj izkušenih in neumornih med reakcijonarci.

Peskova afera.

Pred kratkim se je pričela pred tpujskim okrajnim sodiščem razprava o tožbi Antona Peska proti nadučitelju Francu Klemenčiču radi razžaljenja časti. Inkriminirana so bila tri dejanja: 1. Nadučitelj Klemenčič se je junija meseca v kavarni izrazil o Pesku: — Ta bo ljubljanski župan, ta Hintenburg, ta Eulenburg? — Vse je res! — Ljubica Šegulova ne bo potrjena za župana. — 2. V neki gostilni je Klemenčič zasmehoval Peska z izrazom: — Ena pa bo držala, da je Hintenburg! — 3. V nekem razgovoru je Klemenčič trdil o Pesku, da je Pesek sedel učitelju Šeguli na kolentih. Obdolženec je vse te inkriminacije priznal in ponudil dokaz resnice, ki se je dopustil.

Priča okrajni šolski nadzornik Pavel Flere je izpovedal, da mu je Pesek nekoč v letih 1909 — 1913 v Celju, kjer sta skupaj prenočevala, pripovedoval o svojih homoseksualnih nagnjenjih. Pesek je to odločno zanikal in izpodbijal verodostojnost prič, češ, da ga je Flere sovražil, ker ga je v "Jugoslaviji" napadel radi njegove knjige "Avstrijska slava" in ker mu Pesek ni hotel založiti podobne knjige, pisane v jugoslovanskem smislu. Pesek pripominja tudi, da je Flere hodil okoli učiteljev in pripovedoval o Pesku.

Priča Franc Šegula, učitelj v Ptujcu, navaja, da mu je Pesek tožil o svojem homoseksualnem nagnjenju in navaja dva tozadevna slučaja, ki naj bi se zgodila edca v stanovanju nadučitelja Sotelskega v Žetalah, drugi pa v podstrešju narapelske šole, kjer da je bilo seno. Pesek vse to zanika in trdi, da pri Sotelsku nista nikdar skupaj prenočevala in da tudi v podstrešju šole ni bilo nikdar sena. Kakor je trdil Šegula, Priča Sotelske, nadučitelj v Žetalah, izpove, da se ne spominja, da bi pri njem kdaj skupaj prenočevala Pesek in Šegula, verjetno pa to ni, ker nima prostora. Priča gospa Josipina Pesek potrdi, da ni bilo v šolskem podstrešju v Narapljah nikdar sena.

Priča Bruno Roshaut, učitelj v Št Vidu pri Ptujcu, je izpovedal, da je Pesek tudi njemu 1004 ali 1905 v Gradcu tožil o svojem homoseksualnem nagnjenju. Pristavlja pa, da je že dolgo vrsto let Peskov prijatelj in da ni še nikdar opazil na njem homoseksualnih nagnjenj.

Priča Lovrec Josip, nadučitelj v Majšpergu, se iz razloga § 170, točka 1. ne zapriše. Priča, opomnjen na resnico, izpove, da mu je v letih 1906 ali 1907 nekoč Pesek pripovedoval o svojem homoseksualnem nagnjenju in ga k temu nagovarjal. Pesek odločno zanika in pravi, da ga Lovrec sovražil, odkar sta se nekoč sprla, ker ga je Lovrec, ko je imel bolezenski dopust, pri okrajnem glavarju denunciral, da ni bolan in da je bil vsled tega Pesek ponovno preiskan od okrajnega zdravnikarja. To deloma prizna tudi Lovrec sam in potrdi priča Šegula, ki še pristavi, da sta od tedaj Lovrec in Pesek občevala le kot stanovska tovariša.

Priča učitelj Vinko Klenovšek navaja dogodek, ki se je vršil v šolskem letu 1910 - 11 v Mariboru in ki naj bi dokazal, da je Pesek nagnjen k homoseksualnosti. Pesek kategorično zanika in trdi, da izpovedba prič ne odgovarja resnici. Priča ga gotovo zamenjava s kako drugo osebo. Pesek dalje navaja, da je Klenovšek proti njemu sovražno razpoložen, ker sumi njega, da je on pustil objaviti neke članke v "Jugoslaviji", naperjene proti prič, v katerih so se mu očitala tatvine, radi katerih sta bršla v preiskavo Klenovšek in njegov tast.

Zastopnik Peska dr. Kreč je nato predlagal okoli 20 prič, ki naj bi izpovedale o dobrem glasu Peska. Sodnik pa je te prič zavrnil.

Informativno je bil zaslišan železniški uradnik v Zagrebu Vavpotič, ki je izjavil, da je nekoč v Ljubljani v Sali izrazil, da nekaj ve o Pesku. Kmalu nato je prišel k njemu Tribuč, ki mu je rekel, da prihaja po naročilu dr. Žerjave in Praprotnika vprašati, če bi pričel proti Pesku. Dobil bi zato tudi nagrado. Vavpotič je vprašal, koliko bi dal. Tribuč je odvrnil: — 10.000 ali tudi več. — Vavpotič je lale vprašal, če bi dal 20.000 ali 50.000, čemur je Tribuč potrdil. — Ali bi dali tudi do 100.000? — je vprašal Vavpotič, nakar je Tribuč dejal, da tudi. Kot prič se Vavpotič ni zaslišal.

Dr. Kreč je končno predlagal, naj se zasliši Pesek sam pod prisego. Sodnik je ta predlog zavrnil, nakar je bilo konec dokazovanja. Razprava je trajala v soboto od 10. ure dopoldne do 3. ure popoldne in od 4. do 8. ure zvečer. V nedeljo se je razprava nadaljevala od 10. ure dopoldne in je trajala do 1. ure popoldne. Razprava je bila tajna, vendar o pri odprtih dneh razpravne dvorane, ki je v pritličju, v soboto ves čas prisluškovali ljudje, med njimi tudi prič, ki so čakale na zasliševanje. — Šele proti večeru je sodnik naročil slugi, naj pazi na to, da ne bodo ljudje poslušali.

Sodba se je razglasila v ponedeljek dne 26. septembra ob pol 10. uri dopoldne.

Sodba se glasi:
 I. Dokaz resnice, ki ga je ponudil obtoženec za to, dr. je Anton Pesek homoseksualnega nagnjenja, da je "Eulenburg", se je popolnoma posrečil, vsled tega se obtoženec popolnoma oprošča od obtožbe radi tega očitka; zasebni tožitelj pa se obsoja v povračilo zadevnih pravnih stroškov.
 II. Glede zasmehovalnega izraza "Hintenburg" dokaz resnice v smislu zakona ni dopusten.
 III. Trditve, da je Pesek sedel v naročju Šegule, pa obtoženec ni dokazal.

Vsled tega se obtoženec obsoja zaradi gorenjih žalitev po II. in III. v smislu §§ 488 in 491 kaz. za-

Peter Zgaga

Resna beseda ponavadi ni lepa. Lepa beseda ponavadi ni resnična.

Lepi časi bodo napočili šele tedaj, ko bo gospod Nikel sam hodil po svetu.

Sedaj ga ponavadi vedno spremenljata dva ali trije Pennyji.

Pojavila se je najnovejša moda: obrvi ženske morajo biti iste barve kot je njena obleka.

To je vse lepo. Toda dandanašji bi si morala marsikatera obrvi obriti.

Če bodo Amerikanci smatrali politiko za tako resno kot smatrajo baseball, bi imela Amerika urogeno administracijo.

General Diaz v New Yorku.

To je tisti general, ki pravi, da so Lahi zmagali v svetovni vojni. Amerikanci bodo priredili veliko svečanosti njemu na čast.

Na vežbališču v Mineoli bo tekalna dirka.

Brez dvoma bo Diaz pri tej dirki zmagal.

Colonel Haskell poroča iz Rige, da bi bilo mogoče s petdeset milijoni dolarjev rešiti petnajst milijonov stradajočih Rusov.

Človekoljubni zavezniki nočejo pomagati Francozi in Angleži potrebujejo sami svoj denar, da drže z njegovo pomočjo podjarmljene narode v jarnu.

Sočustvovanje pa velikodušno prepuste Stricu Samu.

Bivši grški ministrski predsednik, Eleftherios Venzelos, bo prišel sem, da si ogleda Združene države.

Naj le pride in naj ogleda vse, kar hoče, samo v bližino državne zakladnice naj nikar ne hodi.

Prijatelj je srečal prijatelja, in razvil se je naslednji pogovor:

— Ti, čučno izpremembo sem opazil na tebi. Odkar si oženjen, ne manjka na tvoji obleki nobenega gumba.

— Seveda, saj me je moja žena takoj po poroki naučila, kako se jih prišije.

Iz Mehike poročajo:

Villa mirno živi na neki farmi, kljub temu ima pa svojo armado v gorah, ki dela velike preglavice vladnim četam. Zadnjih so vladne čete zajele oddelek sestojč iz stotih mož z generalom vred. Generala so spoznali po tem, da je bil obrat, dočim so bili vsi drugi bosi.

Tudi senat je glasoval za mirovno pogodbo z Nemčijo. Pogodba po'rebuje le še predsednikovega podpisa.

Pri nas v Ameriki smo počasnji. Tri leta potrebujemo, da stopimo v vojno in tri let nam je treba da sklenemo mir.

Bavarski kralj Ludovik je umrl. Bil je od rojstva slaboumen. To mu je najbrže tudi pripomoglo, da je mogel toliko časa vladati. Pametni kralji v sedanjih časih ponavadi odstopajo.

Edison pravi, da človek ne sme preveč jesti, pa bo dolgo živel.

Newyorški restavrantni so se že zdavnaj oprijeli Edisonove ideje in temeljito skrbje, da se nihče preveč ne naje.

Prijatelj mi je poslal popravek. Popravek se tiče besed, ki jih izpregovori človek na leto. V poročilu je rečeno, da izpregovori možki enajst milijonov besed na leto.

Poročena ženska izpregovori enajst milijonov in eno besedo. To je zadnja beseda, katero hoče imeti vsaka ženska.

Iz Slovenije.

Preiskave pri komunistih na Javorniku.

Dne 28. julija letos so tajnik okrajnega glavarstva v Radovljici Rudolf Puc, okrajni nadzornik Marko Grjenič, orožniški narednik Ivan Vodopivec in kaplar Jozef Narobe izvrševali pri komunistih na Javorniku hišne preiskave. Med preiskavo pri delavcu Cirilu Koširju na Javorniku št. 8 je klicala Koširjeva žena Ana pri odprtju okna: "Ti ljudje so vsak dan tukaj, vedno brskajo po hiši, mesto da bi otrokom prinesli kaj za jesti. Moj mož je bil 18 dni po nedolžnem zaprt in so me še zmerjali; kakšno maščevanje bo, če bo enkrat preobrat!" Deželno sodišče je obsodilo Koširjevo na osem dni zapora, poostrežno z dvema postoma.

Ker gre za barona.

Pod tem naslovom piše "Kmetijski list": V noči od 16. na 17. septembra se je dogodilo na Kodeljevem pri Ljubljani sledeče: Z družinski slavnosti, na kateri je bil boster, se je vračal domov neznanec. Pri železniškem tiru ga ustavi vojaška straža. Neznanec se ne ustavi, ampak beži. Straža odda za njim strel. Neznanec nareti skoraj na drugo vojaško stražo, ki mu zopet zakliče: "Stoj!" Neznanec se zopet ne ustavi, ampak zbeži. Na strele prihiti dežurni oficir, ki odpošlje patrolo, da poišče neznanca. Ta ga najde in pisce skritega v živi meji. Patroli se neznanec iztrga in zbeži. Patrola strelja za njim in ga zadene. Neznanec obleži na mestu mrtve, izročila mu je šla od zadaj skozi tilnik v glavo. Kdor je bil le dva meseca pri vojakih, ta ve, da vojaška straža ni šala in da se je treba na "Stoj!" vojaške straže ustaviti. Če je kdo od vojaške patrole prijet, potem pa še celo ne sme bežati. Zato je pravzaprav do tu vse v redu. Toda ko so preiskali mrtveca, so ugotovili, da je to edinec barona Codellija, in ker gre za barona, je bil pri nekaterih ljubljanskih listih, vsem na čelu seveda "Slovenec", ožen v strel. Ker gre za barona! Če bi se pripetila taka nesreča ubogi kmetijski rodbini, bi se pač reklo: "Prav mu je! Zakaj pa je kmet tako neumen, če se mu reče 'stoj!', pa se ne ustavi!" In stvar bi bila v redu. Toda tu gre za barona! Kako morda vendar straža streljati na barona! Mi pa pravimo: Ali baron ali grof, to je vseeno. Zakon je za vse enak in kdor se ne pokori, na tega naj padejo posledice zakona, ker v demokratični državi mora. Pod vplivom hujskaške pisave "Novega časa" in "Slovenca"

Kolik prebivalcev ima Slovenija. Vseh prebivalcev je v Sloveniji 1.056.164. Od teh je 985.155 Slovencev, 10.721 Srbohrvatov, 4196 drugih Slovanov, 39.631 Nemcev in 14.897 Madžarov (v Prekmurju). Pravoslavnih je 6627, grških katolikov 506, evangelijskih 27 tisoč 253, muslimanov 650 in judov 946 (samo v Prekmurju nad 600). Vsi drugi so katoliki.

WSS WSS WSS WSS WSS
ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

FRANK SAKSER STATE BANK
 82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO
JADRANSKE BANKE
 in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA
 Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA **NEMŠKA AVSTRIJA**
 Trst, Opatija, Zadar. Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in poceni čenarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji.

IZDAJAMO čeke v kronah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne liste na vse kraje in za vse črte.

IZSTAVLJAMO tuži čeke, plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleoni ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev - zlatu.

SPREJEMAMO DENARNE VLOGE v dolarjih ter plačamo zafasno 4% obresti. Oddelek vlog smo ustanovili nanovo na željo mnogih rojakov širom Amerike, ki se poslužujejo naše banke. Po sprejemu prvega denarja izdamo voljno knjižico v dolarjih in jo pošljemo vlagatelju. Za prepis nadaljnjih vlog ali za dvig denarja je potrebno, da se nam pošlje v registriranem pismu vedno tudi voljno knjižico. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa po New York Bank Draft.

KADAR STE NA POTU v staro domovino in se nahajate v New Yorku, se Vam bo izplačalo, ako se zglasite glede vreditve Vaših denarnih zaved pri ravnateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez ozira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga mogoče že kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni poggji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Slovinci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudno naproseni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znance iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške, Srbije, Bosne, Hercegovine in Črnogore.

Frank Sakser State Bank

DON'T FORGET
AMERICA'S MAKING
EXPOSITION
 SEVENTY-FIRST REGIMENT ARMORY
 34th STREET & 4th AVENUE
 NEW YORK CITY
 October 29th - November 12th

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni odborniki:
 Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 108, Pearl Ave., Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZIC, Ely, Minn.
 Blagajnik nepriznatih smrtin: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
 Dr. JCS. V. GRAHEK, 845 E. Ohio St., N.S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
 MAX KERŽIČNIK, Box 874, Rock Springs, Wyo.
 MOHOR MLADIĆ, 2603 So. Lavandale Ave., Chicago, Ill.
 FAANK SKRABEC, 4223 Washington St., Denver, Colo.

Parolni odbor:
 LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
 GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
 FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravevalni odbor:
 VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
 PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
 JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno nadno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari, tiskajoče se urednih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prispevke naj se pošilja na predsednika potrošnega odbora. Prispevke za sprejem novih članov in bolnišča spravevalni naj se pošilja na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota za priporočila vsem Jugoslovanom za obilno orisost. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

O nadzorenjanju bolnih članov.

Pri nakazovanju podpor pri raznih poročilih pronajdemo, da niso vsa društva enako stroga pri nadzorenjanju bolnikov. To mi daje povod, nekoliko razpravljati o tej neljubi vrzeli. Prvsem moram pojasniti, da ni moj namen direktno se spodbikati nad kakim društvom, kakortudi ne omenjati onih društev, ki se držijo pravil in bolniške nadzorenjanje dovolj strogo. Oni, ki se jim to tiče, bodo sami čutili.

Nekateri člani so še vedno mnenja, da je dobra kontrola nad bolniki nepotrebna, čez, saj jednota plača podporo. Določniki pa ne pomislijo, kdo je jednota. Jednota se dostikrat predstavlja kot nekaj odlojenega od strani članstva. Fakt pa je, da je jednota ljudska institucija in vsak posamezni član je solastnik iste. Razume se, da glavni odborniki ne morejo imeti nobenih predpravil ali privilegijev. Kot člani imajo iste dolžnosti kakor posamezni člani, kot uradniki pa iste, ki jih pravila predpisujejo. Če kateri član prejema podporo ponepretrudno se izkorističa vse člane, kajti če nastane primanjkljaj v bolniškem skladu, moramo poseči v žep vsi brez izjeme. Zato moramo tudi vsi zahtevati, da se vsak član ravna po pravilih, posebno še, kadar vleče bolniško podporo. Prišlo mi je na ušesa, da nekatera društva nič ne oporekajo bolnikom obiskovati javne lokale in popivati munsjaj. To je direktno izkoriščanje jednote in če se bo kaj takega dokazalo, bo tako društvo samo trpelo posledice.

Pri jednoti smo zavarovani za slučaj bolezni in nesreče, da smo pa deležni vseh obrot, moramo izpolnjevati pravila. Ako kdo krši pravila in je jednota izkorističana, je naša dolžnost to preprečiti. Kjer se sumi, da kak član simulira, je potrebno ga bolj pogosto obiskovati. Bolni član bi ne smel nikdar naprej vedeti, kdaj bo prišel obiskovalec, datumi obiskov in obiskovalci se morajo menjavati, t. j., da več obiskovalcev obiskuje enega bolnika, ne pa samo eden. So slučaj, kjer je bolezen ali poškodba tako velika ali tako vidna, da se bolnik ne more drugače ravnavati kakor po pravilih. So pa tudi slučaj, kjer se dajo bolniki od strogega obiskovalca poprej ozdraviti kakor od zdravnika. To mi lahko pritrdijo oni obiskovalci, ki so že marsikateri član "čudodelno" ozdravili. Simulanstvo je jako nečastno delo, in kogar se zasači pri tem, se ga mora po pravilih kaznovati.

Večkrat pride tudi do nezadovoljstva, ko se kak član pravočasno ne javi bolnim pri tajniku društva in pri zdravniku. Član si misli, da bo bolan samo par dni in da se sploh ne bo treba javiti, pozneje pa, ko se bolezen razvije na daljšo dobo, pa bi rad podporo prejel tudi za čas, ko se ni bil prijavljen. Podpora se plačuje od datuma pravične prijave. Ako se član javi poprej pri tajniku društva kakor pri zdravniku, velja zdravnikov datum za prijavo bolnim, v obratnem slučaju pa datum objave tajnika. Vsak član naj se takoj pri javi bolnim zdravniku in tajniku, kakorhitro oboli, ker potem, če poprej ozdravi kot je upravičen do podpore, je zanj toliko boljše, ker je zdrav, če pa je bolan dlje kot je pričakoval, se mu pa ne bo treba kesati, zakaj se ni takoj javil. Bolniško nakaznico se mora pri daljših boleznih predložiti društvu enkrat na mesec ali vsaj enkrat na dva meseca. Jednota garantira vso podporo vsakemu enakopravnemu članu ali članici, treba pa je uvaževati predpise pravil in se ravnavati, kakor se spodobi bolniku. Apeliram na vsa krajevna društva JSKJ, da pazijo, da se z vsakim pravično postopa. Člani, ki so v resnici bolni in se ravna po pravilih, so vsekakor podpore vredni, z onimi pa, ki bi morda izkorističali jednoto, se pa mora rugače obračunati.

Joseph Pishler, glavni tajnik.

Imena in naslovi krajevnih organizatorjev J. S. K. J.

- Prva številka znači številko društva, potem je ime in naslov.
1. Joseph A. Mertel, Box 278, Ely, Minn.
 2. Joseph Kolene, Box 737, Ely, Minn.
 3. John Pelko, 1216 — 7th St., La Salle, Ill.
 4. John Demshar, Box 237, Burdine, Pa.
 5. John Dragovan, Box 663, Soudan, Minn.
 6. John Kumše, 1735 East 33rd St., Lorain, Ohio.
 9. John D. Zunich, 4098 E. Cone St. Calumet, Mich.
 11. Michael Mravencec, 1454 So. 17th St. Omaha, Neb.
 12. Vincenc Arh, 1 Rickenbach St. N. S. Pittsburgh, Pa.
 13. Frank Zabkar, Box 104, Hostettar, Pa.
 14. Michael Nemanich, Box 157, Crockett, Cal.
 15. Joe Intihar, 409 — 8th Ave., Johnstown, Penna.
 20. Louis Vesel, Box 592, Gilbert, Minn.
 21. Joseph Shraj, 4732 Sherman St. Denver, Colo.
 22. Anthony Motz, 9641 Ave. M. So. Chicago, Ill.
 - Louis Govže, 613 Adams Ave. Eveleth, Minn.

26. Joseph Pogačar, 5307 Berlin Alley, Pittsburgh, Pa.
27. Z. A. Arko, Box 172, Diamondville, Wyo.
28. John Jamšek, Box 126, Sublet, Wyo.
29. Louis Tolar, Box 242, Imperial, Pa.
30. Frank Pucej, 223 W. Poplar St. Chisholm, Minn.
31. Martin Hudale, 1615 Ridge Ave., N. Braddock, Pa.
32. G. J. Porenta, Box 176, Black Diamond, Wash.
33. Frank Schifrar, Box 122, Unity, Pa.
35. Andrew Malovrh, Box 151, Lloydell, Pa.
35. John Brezovec, Box 126, Conemaugh, Pa.
37. Frank Zorich, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.
38. Ivan Culig, 1217 Abriendo Ave., Pueblo, Colo.
39. Anton Cop, Box 440, Roslyn, Wash.
40. Anton Kosoglav, Box 144, Claridge, Pa.
41. Anton Brelich, 477 E. Martin St. East Palestine, O.
42. Pribož Knafele, 1102 Bohmen Ave., Pueblo, Colo.
43. Frank Perceh, Box 327, East Helena, Mont.
44. Anton Okolish, 218 Liberty Ave., Barberton, O.
45. Louis Kamlane, 732 N. Varman Ave., Indianapolis, Ind.
47. Frank Lovshin, Box 373, Aspen, Colo.
49. Frank Kovich, 214 North 5th St. Kansas City, Kans.
50. Jacob Slabich, 218 Lynch St. Brooklyn, New York.
51. Joseph Kastelic, R. F. D. 7, Box 20, Murray, Utah.
52. Louis Kozlevchar, Box 969, West Mineral, Kans.
53. Joseph Homove, 563 1/2 E. Jefferson St., Little Falls, N. Y.
54. Joseph Smolz, 114 West Sellers St. Hibbing, Minn.
55. Martin Prah, Box 87, Lemont Furnace, Pa.
57. A. Martinšek, Box 125, Export, Pa.
58. Ludvig Champa, Washoe, Mont.
60. Martin Govednik, Box 307, Chisholm, Minn.
61. John Pezdire, 343 N. River St. Reading, Pa.
64. Peter Klobochur, Box 32, Baltic, Mich.
66. John Kren, 605 Chicago St. Joliet, Ill.
68. Andrew Matko, Box 1203, Monessen, Pa.
69. Frank Erpič, Box 301, Thomas, W. Va.
70. John Jurečić, 2228 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
71. John Pečnik, 13700 Aspenwall Ave., Collinwood, O.
72. John Eržen, Taylor, Wash.
75. John Koprivshek, Box 214, Meadow Lands, Pa.
76. John Koblar, Box 225, Oregon City, Ore.
77. Louis Fink, R. F. D. 7, Box 41, Greensburg, Pa.
78. Jacob Evans, 611 W. 2nd St. Salda, Colo.
81. Martin Jurkas, 545 Aurora Ave., Aurora, Ill.
84. Matt Karech, 1011 Lincoln Ave., Trinidad, Colo.
85. John Petrich, Box 238, Aurora, Minn.
86. Dominik Sadar, Box 252, Midvale, Utah.
87. Michael Graborjan, 2834 Lyon St. St. Louis, Mo.
88. George Zobec, Box 14, Klein, Mont.
89. Karl Strnisha, 114 Miller St. Gowanda, N. Y.
90. Valentine Orehek, 183 Maujer St., Brooklyn, N. Y.
92. John Shetina, 800 Moen Ave., Rockdale, Ill.
94. Anton Kobal, 1022 Jackson St. North Chicago, Ill.
99. Frank Podmilšak, Box 222, Moon Run, Pa.
100. John Kalcich, Box 61, Lowesville, W. Va.
101. Frank Wodenik, Box 45, Strong, Colo.
103. Anna Pierce, 688 E. 157th St. Cleveland, O.
104. Joseph Blish, 1914 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
105. John Petritz, 2216 Willow St., Butte, Mont.
106. Leopold Jeran, Box 487, Davis, W. Va.
107. Frank Lovshin, 3101 1/2 W. 4th St. Duluth, Minn.
108. Anton Nagode, Box 214, Avon Park, Girard, O.
109. Anton Lunder, Box 151, Keewatin, Minn.
110. Frank Bojtz, Box 112, McKinley, Minn.
111. Math Jamnik, 525 W. 2nd St. Leadville, Colo.
112. Anton Kochevar, Box 423, Hibbing, Minn.
114. John Grahek, Box 609, Ely, Minn.
116. Alexander Skerlj, Box 256, Export, Pa.
117. John Shank, Box 14, Sartell, Minn.
118. Stefan Jengich, Box 238, Cokedale, Colo.
119. Gertrude Mlakar, 140 Bural St. Aurora, Ill.
120. Mary Kosechak, Box 307, Ely, Minn.
121. Jernej Intihar, Box 12, Dodson, Md.
122. Frank Farenchak, Box 122, Homer City, Pa.
123. John Merhar, Box 294, Ironton, Minn.
124. Pauline Ermenc, 539 — 3rd St. La Salle, Ill.
125. John Telban, Box 174, Iselin, Pa.
126. Joseph Glass, Box 48, New Decry, Pa.
127. Frank S. Germ, 52 N. 11th St. Kenmore, O.
128. Anton Chernich, 9721 McCuen St., New Duluth, Minn.
129. Frances Kosechak, Box 920, Ely, Minnesota.
130. Ignac Benšak, Box 412, DePue, Ill.
131. John Ponikvar, 3309 — 4th Ave., N. Great Falls, Mont.
132. Leo Karnienik, Box 175, Euclid, Ohio.
133. Frances Luzar, General Delivery, Gilbert, Minn.
135. John Blažinc, Box 44, Rices Landing, Pa.
136. Anton Tauželj, Box 193, Dunlop, Pa.

Naznanilo.

Cleveland, Ohio.
 Vsem članom in članicam društva sv. Janeza Krstnika šte. 37 JSKJ se v ljudo naznanja, da se je sklenilo na zadnji seji, da ako kateri član ali članica ne more plačati asesmenta zaradi slabih delavskih razmer, je društvo pripravljeno založiti ali pa tajnik, ako se dotični zgleda na društveni seji ali pa pri tajniku samem. Zatorej ste prošeni, bratje in sestre, ako kateri ne more plačati asesmenta, da to sporoči na društveni seji ali pa tajniku in za vse take člane in članice se bo založilo. Če se pa ne zgleda, potem se ga suspendira, ne oziraje se na to, ali je kdo prijatelj tajnikov ali ne. Zatorej, bratje in sestre, upoštevajte ta sklep društva.

Nadalje tudi apeliram na člane in članice, da skrbno pregledajo svoje oporoke, ali jih imajo pravilno narejene ali ne. Ako niso pravilno narejene, ni vam treba odlašati, pridite do mene in se oporoke spremeni, kar stane še malenkostno svotico in ne bo potem sitnosti z dediči in ravno tako tudi ne pri društvu ter pri Jednoti gre vse gladko. Posebno pa se apeliram na tiste, kateri ste se poročili in se niste prenaradili o porok, da to takoj storite, ker nobeden ne ve, kadar ga nesreča doleti. Ravno tako tudi tistih, kateri imate nekaj na otroke narejeno in se vam je družina povečala, je dolžnost, da oporoke prenaradite, da ne bo kakega sovraštva med družino, kadar zadene enega ali drugega, nemila smrt.

Nadalje prosim tudi vse one, ki so sedaj v našem mladinskem oddelku, da predno spolnijo 16 let, naj pridejo k meni ali pa na sejo in se jih sprejme v odrasli oddelku brez zdravniške preiskave, če želijo biti zavarovani le za \$500.

smrtine in pa \$7 na teden bolniške podpore. Dobro si pa zapomnite, da ako prošnje prej ne naredite, predno ste spolnili 16 let, potem morate iti k zdravniški preiskavi, ako želite ostati pri naši Jednoti.

Nadalje prosim tudi vse tiste, kateri imate otroke in jih še rimate zavarovanih pri naši Jednoti, da jih daste vpisati, da so tudi vaši mlajši sprejeti k tisti Jednoti, pri kateri ste vi zavarovani, in ker ista skrbi za vas kot oče za svojo družino, je vaša dolžnost, da so tudi mlajši zraven, kar vas stane le malo svoto za sprejem, potem pa plačate vsaki mesec 15¢ za asesment in je vaš otrok zavarovan pri dobri in skrbni Jednoti, o kateri lahko smelo trdim, da pri najbolj demokratični, kar je slovenskih organizacij v Združenih državah, in ker ste vi zavarovani, privlačite tudi vašim mlajšim.

Bratje in sestre, prosim vas še enkrat, upoštevajte ta navodila in verjamite mi, da mi boste še lahko povedali, da sem imel prav, ker sem vas bodril, da se zavedamo, da smo bratje in sestre naše zdrave in trdne Jugoslovanske Katol. Jednote.

Vas bratsko pozdravljam in ostajam vam vdani
 Frank Zorich, tajnik,
 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Politična mesta iz Dantejeve Divine Comedije.

Italija, gorje ti!

Vzpenjajoč se po vznožju gore čiščevanja (Vice), zagleda Dante med spokorniki Sordella, trubadurja iz Mantove. Ko Sordelo spozna Vergila, ki je bil tudi iz Mantove doma, ga s prekipenjačjo radostjo pozdravi kot pesnika in rojaka. Dante, ki vidi, kako se na onem svetu rojaka ljubita, se ob tem spomni nesloge med rojaki na zemlji in govori tisto perečo satiro na Italijo. Komentariji trdijo da ni noben slovstveni proizvod v teku stoletij toliko vplival na duhove in toliko pripomogel k zedinjenju Italije kakor ti stih. V teh stihih vidimo, kako je jedro vseh Dantejevih želja mir in paco, mir v nesrečni domovini, ožji in širši.

Dantejevi verzi slovejo:

"Italija robska, domovina jada, v viharju brez krmarja brod, gorje ti, ne več dežel gospa no — hiša smrada!

Ta duša plemenita, ko na svetli je onem čula sladki glas krajana, s častjo kak je hitela ga sprejeti!

In ti? Z vojskami vsa si razrvana; meščan, živeč z istimi zdlovi in jarki, grize, kolje someščana!

Naj plove oko nad morja ti begovi, v osrčje naj pogled se ti obrača: kje v tebi, jadni, so miru sledovi?

Italiji vseh mestih gospodar, tiranstvo strank, in sij dobi Marcella že vsak čvekač, da stranko le si ustvari!

Florence moja, lahko si vesela, da tebe moja tožba se ne tika; za to si s svojim ljudstvom poskrbela!

Drugod um v prsih skrivati jih mika, da z loka se ne sproži in ne sname; tvoj narod nosi konec ga jezika!

Drugod bojijo javnih služb se rame; tvoj narod — nepozivan — k njim se rine vpijoč: Sem ž njimi! To se vse prevzame!

Res, dosti vzrokov, da te vrisk ne mine; denar imaš in mir je zmisel pravni...

Kdor ne verjame, Tvoje gleda čine.

Atene in Sparta, mesti starodavni, zakonov materi, svoj slavnoznan pred tvojim skrijeta naj red državni,

ker tvoji so zakoni tak pretkani, da že v novembru ne drži, kar stkala oktobra si v posvetovalnj dvorani.

Hej, kolikrat, kar pomnim jaz domala, z zakoni, novci, uradi, običaji si prevelila se in premenjala!

Le jasno sodi o svojem položaji: bolniče tiste si podoba prava li, ker počitka pernica ne da ji,

s tem lajša bol si, da se premetava.

Zdi se, da Dante s tem ni opisal samo svoje dobe, ampak je v preroškem duhu videl pred seboj — današnjo Italijo, ki svoje zedinjenje toliko pripisuje njemu...

RAČUN MLADINSKEGA ODDDELKA med društvi in Jednoto.

Za mesec september 1921

Štev. društ.	Dohodki.	Izdatki.
1	\$	\$
2	12.00	
3	2.25	
4	3.00	
5	.75	
6	16.05	
9	2.25	
12	11.20	
13		15.00
18	15.00	274.00
20	10.05	
22		8.00
25	2.55	
26	8.85	
27	.60	
28	.45	
29	17.05	
30		80.00
31	4.65	
32		49.25
33	7.90	
35	4.22	
36	24.75	
37	25.20	
39	14.20	
40	10.55	
41	5.45	
42	5.60	
43	1.50	
44	1.20	
45	24.40	
49	7.05	
51	.60	
52	2.40	
55	12.00	
57	7.95	
58	4.05	
60	1.50	
61	11.40	
64		98.85
66	4.50	
68	8.40	
69	1.80	
70	7.85	
71		28.78
75	5.55	
76	3.45	
77	1.35	
78	3.00	
79	2.55	
81	2.70	
82	1.10	240.00
85	4.95	
86	5.40	
87	1.45	
88	.45	
94	14.10	
99	8.40	
103	3.30	
104	4.80	
105	2.85	
106	3.00	
108	7.65	
109	.45	
110	10.35	
114		67.22
116	8.55	
119	2.85	
120	2.05	
121	3.75	
122	10.20	
123	1.65	
124	3.00	
125	2.55	
128	4.05	
129	4.45	
132	2.40	
136	1.75	
3	2.10	
25	2.55	
29	10.50	
36	25.40	
52	2.40	
55	12.00	
68	7.05	
71	6.35	
114	12.15	
	\$521.75	\$514.00

RAČUN MED DRUŠTVI IN JEDNOTO

Za mesec september 1921

Štev. društ.	Dohodki.	Izdatki.
1	\$	\$
2	445.25	28.00
3	130.08	
4	134.96	512.00
5	184.36	43.00
6	461.65	96.00
9	515.28	639.00
11	89.27	30.00
12		140.00
13	1844.57	89.00
14		15.00
15	191.59	295.00
16		
18	484.63	
20	298.85	
21		195.00
22		71.00
25	404.97	69.00
26	236.18	224.00
27	113.96	38.00
28	82.94	47.00
29	208.94	57.00
30		87.00
31	215.12	67.00
32		1054.00
33	228.71	32.00
35	175.53	57.00
36	553.19	107.33
37	901.62	124.33
38	111.29	173.00
39	305.90	179.66
40	261.05	57.00
41	75.61	1517.00
42	225.36	1082.60
43	102.05	133.00
44	203.25	117.00
45	360.75	
47	155.70	
49	228.56	43.00
50	102.42	24.00
51	60.92	18.00
52	169.96	
53	276.32	
54	74.07	
55	153.80	36.00
57	176.36	90.00
58	168.98	
60	102.43	8.00
61	145.10	104.00
64		15.00
66	187.03	1055.00
68	125.17	23.00
69	91.81	
70	187.13	
71		85.67
72		6.67
75	161.65	61.00
76	80.62	
77	152.16	1064.00
78	200.09	
79	34.02	34.00
81	84.94	
82	143.05	
83</		

Conan Doyle in špiritizem.

Poroča Willis Steell.

— Kako kaj vaš sin, Sir Arthur?
— Pri dobrem zdravju. Ali ste vedeli, da je to, kar imenuje svet mrtev?

— Žal mi je. Oprostite mi. Nisem vedel tega.
— Zakaj žal? Če hočete stopiti v stik z njim, je njegova kontrola in ta in najbolj medij je ta in ta.

Tako govori Sir Arthur Conan Doyle o svojem zamrlem sinu v svoji zadnji knjigi "The Wanderings of a Spiritualist", ki je izšla v Angliji.

Na tako pozitiven in samoposebi umeven način govori ta priljubljeni pisatelj, stvaritelj Sherlock Holmesa, kojega duh ni, sodeč po njegovih delih nikdar zaputil solidnih meja te zemlje, o smrti in o bodočem življenju, o katerem so pesniki in modrijani razmišljali že red prihodom Krista in vedno od tedaj naprej, ne da bi našli pravi ključ k skrivnosti.

Dr. Doyle pravi, da ima sporočilo ki je najbolj važno kar jih more spočiti duh človeka in ki se tiče praktične odprave smrti ter ojačenja našega sedanjega verskega naziranja potom dejanskih izkušenj onih, ki so doživeli izpremembe od naravnega do duševnega ali špiritualnega telesa.

Govorec o svojih lastnih izkušnjah, — je rekel Sir Arthur, — sva moja žena in jaz dejanski govorila, lice v lice, vzvišeno nad vsak dvom, z enajstimi prijatelji, ki so prešli na drugo stran in v vsakem slučaju so bili njih direktni glasovi slšni in njihov pogovor je bil značilen in dokazilen.

Da sporoči to svoje poslanico žalujočim starišem in sorodnikom sinov, bratov in mož, izgubljenih v svetovni vojni, se je napolnil Sir Arthur na potovanje krog sveta. Čutil je prav posebno potrebo, da sporoči to svojo poslanico v Avstraliji, s koje sinovi se je seznanil tekom svetovne vojne in katere je zelo občudoval. Njegova knjiga je vsled tega zakladnica doživljajev špiritistov vsepovsod obenem z življaji na potovanju, kar predstavlja čudno in véasih celo smešno kombinacijo.

Conan Doyle pa nima niti najmanjšega dvoma glede uspešnosti špiritizma kot vere ki naj bi zacelila rane sveta in v tej veri se je tudi napolnil krog sveta ter se sestel z vsemi odličnimi špiritisti.

— Jaz smatram pristnega profesionalnega medija za najbolj koristnega člana cele občine Zalibog pa jih le malo, — je rekel.

— Najti pa je amaterske medije različnih stopenj in njih številno narašča. Na jasno vidim čas, ko bosta prišli v stik dve kongregaciji, ona mrtvih in ona živih s posredovanjem medija, ki bo predstavljal most med obema.

Sir Arthur je rekel, da se je stalno zavedal direktno intervencije duhov v svojem življenju. Dokazuje, ki so prepričevalni za nje samega, je zabeležil v svoji knjigi "The New Revelation" in vsled tega posveča v svoji novi knjigi več pozornosti doživljajem drugih.

V Melbourneu se je sestel z nekim Tozerjem, načelnikom krajevnih špiritistov, ki se peče s tem, da vzgaja duhove ter jih dovaja do tega, da sprejmejo udanc svojo usodo ter se skušajo poboljšati ter si priboriti pot v svetlobo. Po mnenju Tozerja so nekateri duhovi tako materialni, da ljudje lažje stopijo z njimi v stik kot pa višji angeli ali popolnejši duhovi.

— Bil sem navzoč, — piše dr. Doyle, — pri povratku nekega angleškega škofa v osemanjstega stoletja, ki je govoril z veliko nestrpnostjo. Ko so ga vprašali, če je videl Krista, je odgovoril, da ga ni in da ne more razumeti zakaj ne. Ko so ga vprašali, če še vedno smatra Krista za Boga, je dvignil roki ter vzkliknil: — Nehajte. To je bogoskrunstvo.

— Sledil mu je neki zele hrupen in bigoten prezbiterijanski duhovnik, ki je izjavil, da morejo le hudici priti na špiritistične seje. Ko so ga vprašali, če misli s tem, da je sam hudica, je pričel razgrajati ter zmerjati navzoče.

— Vse to uavajam, da pokažem par razvojev v tej zadevi, ki so znani proučevalcem špiritizma, ne pa splošnemu občinstvu.

S posredovanjem nekega medija, po imenu Bailey, se je pogovarjal z nekim dr. Whitecombe-om, znanim izvedencem glede asirskih in rimskih stariz.

— Govoril je, — pravi dr. Doyle, — o babilonskih kraljih kot da jih je osebno poznal, ter pripomnil, da nima Biblija prav, ko imenuje Baltazarja kralja, ker je bil le prestolonaslednik. Ko sem ga vprašal, če so na drugem svetu tudi knjižnice in prilike za študij, je odvrnil, da jih je dosti, da pa rajše proučuje dotične predmete same, mesto iz knjig.

Iz Avstralije se je vrnil Conan Doyle domov ter poročal o tem: — Konec mojega potovanja je bil brez posebnih dogodkov, a moje veselje, da sem zopet z družino in družino je skalila vest o smrti moje matere. Bila je stara 87 let ter v zadnjih letih skoro popolnoma slepa, tako da je bila z njeno izprememba skore oproščenje, vendar pa sem z žalostjo mislil na to, da ne bom nikdar več videl njenega obraza v stari materialni obliki.

Konec svoje čudne knjige pravi: — Bojim se, da ni imela za moje lastno psihično delo niti simpatij niti razumevanja, a imela je prirojeno vero, ki je bila tako naravna, da ni mogla videti potrebe kakke druge vere. Sedaj pa seveda razume vse!

Nezgode v ameriških rudnikih.

New York. Iz poročil, ki jih je federalni rudarski urad (United States Bureau of Mines) dobil od vseh bakrenih rudnikov v Združenih državah, je razvidno, da je tekom 1920 umrlo vsled nezgod v bakrenih rudnikih 128 ljudi in 12. 042 oseb je bilo poškodovanih. To pomenja 12 smrtnih in 194 nesmrtonosnih nezgod manj kot leto poprej. Tekom omenjenega leta je bilo zaposlenih v bakreni industriji 35.252 ljudi, ki so delali 11.182. 191 šiht, to je za 4.073 ljudi manj kot leta 1919. Povprečno so delavci vsakega poednega rudokopa delali po 317 delavnih dni, dočim so leto poprej delali 301 delavnih dni.

V podzemeljskih jamah so zaposleni delali manj v državah Montana, Michigan, California, Nevada in Idaho, dočim so delali več v Arizoni, New Mexico, Utah, Washington in Alaski. Več se je delalo v odprtih jamah v Arizoni in Nevadi, in manj v onih v New Mexico in Utah.

Od vseh delavnih šiht v bakrenih rudnikih tekom minulega leta se je 66 odstotkov od njih delalo pod zemljo (l. 1919, 69 odstotkov in l. 1918, 71 odstotkov). V odprtih jamah se je tekom leta 1919 delalo 8,5 odstotkov od vseh šiht.

Od 128 smrtonosnih nezgod se jih je pripetilo pod zemljo 17 v rovu (šaftu), 15 v odprtih jamah in 6 v delavnih in druge izven rudnika. V arizonskih rudnikih je bilo ubitih 45 ljudi, v Montani 33, v Michiganu 22 in po 5 v Californiji in New Mexico. Podzemeljskih delavcev je bilo 23.671, v odprtih jamah 2.766 in vposlenih v delavnih in v zemljišču nad rudniki 8.817.

Od 12. 042 nesmrtonosnih nezgod se je 9.386 pripetilo pod zemljo, 235 v rovu, 951 ob izpiranju rude in 1.470 v delavnih in okoli rudnika. Arizona je imela največ teh nezgod, namreč 6.199, potem Michigan 2.017, Montana 1.937, Utah 527, New Mexico 485 in Nevada 224.

Od raznih državnih rudarstvenih nadzornikov je United States Bureau of Mines prejel poročila, iz katerih je razvidno, da je meseca avgusta bilo ubitih 141 ljudi v premogovnikih Združenih držav. Istega meseca leta 1920 je bilo ubiti 203 oseb. Te številke pokazujejo zmanjšanje smrtnih nezgod za 31 odstotkov napram istemu mesecu v prejšnjem letu. Izračunalo se je, da je meseca avgusta 1921 bilo izkopanih 42. 191.000 ton premoga, torej tri in ena četrtina smrtnih nezgod. Lansko leto je to razmerje znašalo 3.57 in produkcija premoga je znašala 56.935.000 ton. Proizvod premoga tekom avgusta 1921 predstavlja zmanjšanje od 26 odstotkov napram istemu mesecu lanskega leta.

Tekom minulih osmih let je bilo povprečno število smrtnih nezgod 219. Povprečna produkcija premoga v mesecu avgustu je znašala 52.000.000 ton, kar predstavlja 4,19 smrtnih nezgod na vsak milijon ton.

Tekom prvih osmih mesecev tekočega leta je bilo ubitih vsled nezgod v premogovnikih 1297 ljudi, dočim je bilo tekom iste dobe lanskega leta ubitih 1.489 ljudi, torej 199 ali za 13 odstotkov manj kot lansko leto. Proizvod premoga tekom te dobe v tekočem letu je znašal 322.060 ton, leta 1922 pa 412.000 ton; letos torej za 21,9 odstotkov manj kakor lansko leto v isti dobi. Te številke predstavljajo razmerje smrtnih nezgod od 4,01 na vsak milijon ton izkopane premoga v letu 1921 in od 3,61 na milijon ton v letu 1920.

Junakinja divjine.

Francoski pisatelj Pierre Mille.

Predno je vršil svoje dolžnosti veliki svetovni vojni, kot vsakod drugi ter si prizadeval vršiti jih tako dobro kot je le mogel, je dobil neki član Naravoslovne družbe nalogo, naj izvrši neko misijo v zapadni Afriki. Jaz vem, da je njegova največja želja zopet vrniti se tjakaj. Oni, ki so enkrat okusili življenje v džunglah, se vedno vračajo v džungle, kar jih seveda ne preprečuje proklonjati džunglo, kadar so enkrat tam. Dostikrat sem skušal pojasniti to samemu sebi.

— Kaj ne to je občutek, prostosti? Veselje, da je človek edini beli med črnci, občutek, da stojite visoko nad onimi, ki vas obdajajo? In zopetno prebujenje primitivnih nagonov in veselje, da vrši človek velike stvari...

Ferrier je zamahnil z roko, kar je pomenjalo, da zavrača vse moje domneve. To me je presenetilo. Bil sem skoro ogorčen.

— Kar se tiče mene, — je rekel, — ne bom nikdar več v svojem življenju ustrelil s puško. Preveč pobijanja in morenja sem videl v vojni. Preveč ljudi sem videl umreti. Nikdar več ne bom ubil nobene živali. Vidiš, pridejo celo dnevi, ko si želim, da bi se nikdar ne dotaknil mesa, ko želim postati vegetarec. Duh bojnega polja, predno postane duh mrtvačnice, je zelo sličen duhu klavnice.

— Že preje, celo v Afriki, pred številnimi leti, so se moje misli večkrat pečale s tem vprašanjem. Tukaj v Evropi vidimo le domače živali, katere smo z neumornim prizadevanjem oropali njih lastne inteligence in ki ne morejo skrbeti same zase. V onih primitivnih deželah pa je človek še vedno malenkostna, neznamna stvar. On zavzema le majhno in ne v vsakem slučaju častno mesto. Razdalja med njim in živaljo je manjša in pogosto ni človek oni, ki ima prednost.

— Najti je znanstvene vzroke za domnevo, da ne predstavljamo mi prvega poskusa, katerega je storila narava, da uvede na svet prve žarke razuma, proste volje, pridnosti in pričetka morale. To je hipoteza ali domneva, katero je mogoče vzdržati in katero se je vzdržalo v prvih dnevih našega planeta in še pred pojavom človeka na zemlji, v kraljestvu žuželk, velikih žuželk, kojih ostanke najdemo sedaj v globinah naših premogovnikov. Te žuželke so avtomatične, ne da bi vedele zakaj in brez navodil od prejšnjih generacij vršile kretnje in gibanja, ista gibanja kot gnanje od neke višje sile. Taka gibanja pa so morala biti prvotno le poskusna, ki so se izpopolnila le stopnjema, dokler se niso konečno ustanovila s tako popolnostjo, da so postala instinktivna. Ko bo človeško plemo staro kot je plemo mravelj, kdo ve, da ne bodo postale vse njegove kretnje avtomatične?

— Vse to se ti seveda zdi absurdno, ker nisi nikdar pričel izven civiliziranih dežel. Če bi ti le mogel vedeti, kako močno občuti človek na velikih afriških planjavah, da je dežela še vedno last

vila pirogo. Prijel sem za vejo ter splezal na breg. Bil sem rešen. Slona nista mogla storiti tega, kar sem storil jaz. Bila sta tako rekoč jetnika v strugi reke.

Skušala pa sta s svojimi nogami in dolgimi zobmi razbiti pirogo, katero sta brez dvoma smatrala za zlo stvar, vsaj za eno onih zlih stvari, ki so povzročile to nesrečo. Spominjam se tudi, da sta dvignila iz čolna moj stol, mojo kuhinjsko pripravo, da sta si ogledala te predmete ter jih nato vrгла v vodo. Jaz sem zopet pričel streljati ter meril vedno le na onega, ki je bil ranjen.

— Prišel je trenutek, ko sem domneval, da bo slon poginil. Omahnil je na kolena ter zatrobental tako žalostno, a obenem srdito, da je odmeval njegov glas daleč po reki navzdol. Imel sem ga. Na dotičnem mestu bo padel in poginil.

— Tedaj pa sem videl nekaj presenetljivega in vzvišenega. Tovariš umirajočega slona, — mislim, da je bila samica, — je pričel brizgati vodo po telesu ranjenega kot da ga skuša oživiti. V resnici je to nekoliko oživilo njegove življenske moči. Počasi je obrnil glavo. Izgledalo je kot da hoče reči: Hvala, a pusti me tukaj.

Tedaj pa je neranjeni slon ovil svoj rillec krog vrta umirajočega tovariša ter napravil velikanski skok. Kljub teži, katero je moral nositi, je splezal na breg in oba sta izginita v goščavi.

— Ko sem videl to, moj dragi prijatelj, to žival, kako je odnesla truplo svojega tovariša, da ga reši, sem imel občutek, kot da sem ravnokar izvršil umor. Spoznal sem, da sta ti živali razmišljali; nastopali in trpeli kot človek.

— Pozneje sem videl naše vojake, kako so nosili svoje ranjene častnike z bojnega polja. Mi smo smatrali to za junaško dejanje. Bilo je v resnici junaško. Vojaki so bili odlikovani. A potem...

Slovensko šolstvo v Primorju.

Na interpelacijo poslanca Podgornika glede otvoritve zaprtih slovenskih in hrvatskih ljudskih šol v Istri in na Goriškem je odgovorila italijanska vlada: — Dejstvo da se ni otvorilo nekoliko manj nego 100 slovenskih in hrvatskih ljudskih šol spriču 400 šol, ki so se zopet otvorile, se ima pripisati deloma izpremenjeni narodnostni izvrstni prebivalstva v Julijski Benečiji vsled udeležitve primernih pogodb in pozneje izvršitve rapalske pogodbe, deloma se more pripisati tudi pomanjkanju primernih prostorov, posebno v zonah, kjer so se vršile vojne operacije, in pomanjkanje učenih sil. Kraljevska vlada zastavlja vse sile, da bi premagala omenjene ovire. Kakor je delala doslej, tako bo skrbela tudi tekom prihodnjega šolskega leta, da da otvoriti one slovenske in hrvatske šole, ki se bodo zdele v skladu s potrebami prebivalstva. V ta namen so bila izdana navodila za popravo šolskih poslopj in pripravo učnih sil. Število poslujočih šol v zadnjem šolskem letu je znatno višje nego ono iz leta 1919 — 20 in posebno višje nego leta 1918 — 19. Na interpelacijo glede otvoritve slovenskih srednjih šol pa je dobil poslanec Podgornik nastopni odgovor: Za potrebo slovenskega prebivalstva na Goriškem in v krajih, ki spadajo pod Goriško, se je poskrbelo sedaj za realko v Idriji, z učiteljskim v Tolminu in z nekaterimi gimnazijskimi tečaji, ki so se najprej ustanovili v Idriji in se niso mogli pozneje prenesti v bolj primeren sedež zaradi tehničnih vzrokov, ki niso odvisni od volje kraljeve vlade. Otvoritev slovenskih srednjih šol v Goričih bi zadelo na ovire vsled tamošnjih stavbnih razmer in bi oddaljile te šole spričo sedanje razvrtitve prebivalstva od kraja, odkoder bi najbrž dobivali največ gojencev. Na vsak način si kraljevska vlada pridržuje da bo zopet vzela v pretres vprašanje slovenskih srednjih šol v zvezi z njihovo ureditvijo. Italijanska vlada se izgovarja z izpremenjeno narodnostno razvrtitvijo prebivalstva vsled izvršitve rapalske pogodbe

Vabilo na IGRO in VESELICO

katero priredi
DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ŠT. 53, J. S. K. J.
dne 29. oktobra 1921
na 36 Danube Street, Little Falls, N. Y.

"Dva potepuha!"

(burka v dveh dejanjih.)

O se be:

Polž, gostilničar	JOHN KUNC
Klara, njegova žena	ANGELA PETKOVŠEK
Koruza, kmet	FRANK MASLE
Jera, njegova žena	JOSEPHINE JERINA
Rosi, njiu hči	ANA JERINA
Kos, kmet	JOHN ZORC
Lucija, njegova žena	MARY ČUK
Cecilija, mestno dekle	FRANCES MAROVŠEK
John, mala mestna potepuha	ANTON PRIJATELJ
Jaka	JOHN PEKKAJ
Jurče, hlapec	JOSEPH HOMOVEC
Robert, berač	JOHN SELAK
Česen, mizar in urar	MIHAEL MASLE
Hren, poštni uradnik	MATH. GORINŠEK
Keber, vaški policist	JOHN HOJAN

Po igri bo prosta zabava in ples.

Začetek igre točno ob pol sedmi uri zvečer.

K obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

Knjige! = Knjige!

POUČNE KNJIGE.	
Angleško-slovenski Besednjak — Dr. F. J. Kern	5.00
Nemški abecednik	35
Nemško angleški tolnač	60
Pravilo dostojnosti	30
Slovensko-nemški slovar — (Janožič Bartol)	4.00
Angleščina brez učitelja	40
Cirilica. Navodilo za čitanje in pisanje srbsčine v cirilici	50
Dekletom. Pisatelj Anton B. Jeglič	50
Gospodinstvo — Purgaj. Praktična knjiga za naše gospodinjice. (Trdo vezana)	1.20
Hitri računar. Priročne velikosti. (Trdo vezano)	1.00
Mladenčecem. Ant. B. Jeglič I. zvezek	60
II. zvezek	60
Nasveti za hišo in dom. Koristna knjiga za vsako hišo	1.00
Pravila za oliko. Dr. J. Dostojen Varčna kuharica, za slabe in dobre čase	1.00
RAZNE POVESTI IN ROMANI.	
Jos. Jurčič, 4. zv.: Cvet in sad. Hči mestnega sodnika itd.	75
Jos. Jurčič, 5. zv.: Sosedov sin. Sin kmetijske cesarja itd.	75
Jos. Jurčič, 6. zv.: Doktor Zober, roman. — Tugomer, tragedija	75
Dve sliki — Ksaver Meško	40
Hudo brezdno. Ni vse zlato, kar se se svetli itd.	35
Patria, povest iz irske junaške dobe	30
Pod svobodnim soncem, zgodovinska povest, I. zv.	1.25
Pod svobodnim soncem, zgodovinska povest, 2. zv.	1.25
Povesti slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo. Ralan	85
Romaria, povest	60
Sisto e Sesto, povest iz Abruce	30
Slike in povesti, Ksaver Meško	35
Študent naj bo, — Naš vsakdanji kruh	35
Vesele povesti: Za možem, — V pustiv je šla, — Pravda med bratoma	35
Vojnimir ali poganstvo in krst, povest	35
Zvonarjeva hči. Zanimiva povest iz dežele	40
Peter Zgaga	50
Doli z orožjem	50
Knjige družbe Sv. Mohorja	50
Duhovni boj (394 str.)	50
Mesija (1. zv.)	30
Mladim srečem (2. zv.)	30
Spisal K. Meško	30
Knjiga za lahkomišelnje ljudi, Spisal I. Cankar	1.75
Pet tednov v zrakoplovu	2.00
Amerika in Amerikanci	5.00
LJUDSKA KNJIŽICA — POVESTI.	
1. zv. Znamenje štirih. Povest dektiva Sherlock Holmes	60
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov.	60
3. zv.: Jernač Zmagovca, povest. — Med Plazovi, tirolska povest.	60
ZEMLJEVIDI.	
Združeni držav	15
Krantske dežele	10
Zemljevid Evrope	30
Velika stenska mapa	2.50
Zemljevidi: New York, Illinois, Colorado, Kansas, Montana, Minnesota, Wyoming, West Virginia in Alaski — vsaki po	25
Pennsylvania	50
SPIS ZA MLADINO.	
Bob za mladi zob, pesnice	30
Dedek je pravil, pravilice	40
MOLITVENIKI.	
Rajski glasovi: v usnje vezano	1.80
v kost vezano	1.70
Sveta ura: v platno vezano	1.00
v usnje vezano	2.00
v kost vezano	1.80

Opomba: Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, money order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo, Ne naročite knjig, katerih ni v cenniku. Knjige pošiljamo poštne prosto.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St.,
New York

Vdova Leruž. Spisal E. Gaboriau.

Prevedel za "Glas Naroda" G. P. Francoski detektivski roman.

(Nadaljevanje.)

Prizanesite mu, gospod, saj je vendar vaš sin. Vrag naj ga vzame. Pokazal mu bom, da je boljše, če sklene kompromis. Dokazal mu bom, da je slaba politika, če se lončen pisiker zaletuje v železnega. Če ni tepec, bo to razumel.

Ko je govoril to, si je mel stari grof roki. Ta načrt pogajanj ga je vzradostil. Domneval je, da se ne more izjaloviti. Cela tropa argumentov se je pojavila v njegovem duhu, da priča ugodno zanj. Hotel je kupiti nazaj svoj izgubljeni mir.

Albert pa očitno ni delil teh upanj očeta. Mogoče biste domnevali, da ni lepo od mene, gospod, — je rekel žalostno, — da razprijem to vašo zadnjo iluzijo. To pa se mora zgoditi. Ne varajte se ter ne domnevajte, da bo mogoče vse prijateljsko uravnati. Prebujujte bo za vas tem bolj mučno. Jaz sem videl tega Gerdyja, oči moj in rečem vam, da ni človek, katerega bi bilo mogoče ustrahovati. Če je kedaj obstajala na svetu odločna volja, je to njegova. On je v resnici vaš sin. Njegov izraz kaže železno voljo, katero je mogoče zlomiti, a nikdar upogniti. Še vedno vidim pred seboj teta in ogenj njegovih oči. Ne, nikdar ne bo prišlo do kompromisa. On bo dobil vse ali pa ničesar. Ne morem reči, da nima prav. Vlekel naju bo od sodišča do sodišča in ustavil se bo šele pri popolnem porazu ali popolni zmagi.

Vajen absolutne pokorščine od strani svojega sina je bil stari grof presenečen vspriče to nepričakovane trdovitosti. — Kaj je potem vaš namen? — je vprašal.

Stvar je taka, gospod. Do skrajnosti bi moral zaničevati samega sebe če bi ne hotel prihraniti vaši starosti to največje nesreče. Vaše ime ne pripada meni. Vzel bom svoje lastno. Jaz sem vaš naravni sin. Umaknil se bom vašemu legitimemu sinu. Dovolite mi, da se umaknem vsaj s častjo, da sem pošteno in prosto storil svojo dolžnost. Ne silite me, da čakam na aretacijo od strani sodišča, ki me bo pognalo ven s sramoto.

Kaj? — je vzkliknil grof, ves presenečen. — Vi me hočete zapustiti? Vi me nočete podpirati, se obračate od mene, priznavate pravice tega človeka in to kljub mojim željam?

Albert je sklonil glavo. Bil je ginjen, a še vedno trden v svojem sklepu. — Moj sklep je nepreklicljiv, — je rekel. — Ne morem privoliti v to, da bi oropal vašega sina.

Okrut, nehvaležen dečko — je vzkliknil stari grof. Njegov srd je bil tako velik, da mu je zmanjkalo gradiva za direktno zmerjanje in da je pričel briti norce.

Ne, ne, — je nadaljeval, — ti si velik, ti si plemenit, ti si velikodušen. Nastopaš po najboljšem uzoru kavalirstva, to ti rečem, moj dragi gospod Gerdy. Odpovedati se hočeš mojemu imenu, mojemu bogastvu ter me zapustiti. Na mojem pragu boš otresel prah s svojih čevljev. Šel boš ven v svet. Vidim le eno težkočo. Kako misliš živeti, moj stoini modrijan? Ali imaš posestvo na koncu svojih prstov, kot Emile Jena Jacques? Ali pa si se mogoče naučil varčevati s štirimi tisoč franki na mesec, katere ti dovolim za pomoč za tvoje barke? Mogoče boš igral na borzi. Ali je blato talo velike privlačne sile za vas, da skušate skočiti iz kočije? Recite rajše, da vas družba mojih prijateljev spravlja v zadregi in da bi radi šli tja, kjer boste med svojimi tovariši in sebi enakimi.

Zelo nesrečen sem gospod, — je rekel Albert vspriče to plobe žaljenj, — in vi me boste strli.

Vi nesrečni! No, čegava krivda pa je? Vrniva se k mojemu vprašanju: Kako in od česa nameravate živeti?

Jaz nisem tako romantičen, kot mogoče domnevate, gospod. Priznati moram, da sem glede bodočnosti računal z vašo dobrotljivostjo. Vi ste tako bogati, da ne bo petsto tisoč frankov bistveno zmanjšalo vašega premoženja. Z obrestmi te svote bi lahko živel mirno, če ne bi srečno.

In kaj če bi vam odrekel ta denar? — Jaz vem dobro ter sem prepričan, da tega ne boste storili. Preveč pravični ste, da bi dovolili, da naj jaz trpim za krivice, katerih nisem povzročil jaz. Če bi bil prepuščen samemu sebi, bi v starosti kot sem sedaj že zavzemal svoje mesto v svetu. Sedaj pa je prepozno.

Krasno, — je vzkliknil stari grof. — Čudovito! Še nikdar nisem videl takega junaka. Kakšen značaj! To je vsa čistost Rima in odločnost Sparte. Povejte mi sedaj, kaj pričakujete od vse te presenetljive nesebičnosti?

Ničesar, gospod. Grof je skomignil z rameni ter se sarkastično ozrl na svojega sina.

Ta kompenzacija je zelo majhna. In vi domnevate, da bom jaz kaj takega vrjel? Ne, gospod, človeštvo nima navade vršiti take plemenite dejanja v svoje lastno zadovoljstvo. Vi morate imeti vzrok, da nastopate tako velikodušno, vzrok, katerega ne morem uganiti.

Ničesar, gospod. — Potem se hočete odpovedati vsaki stvari. Potem se hočete tudi odpovedati svoji nameravani zvezi z gospodično Klaro de Arlanž. Vi pozabljate, da sem vas skozi dve leti zaman prosil, da opustite to zvezo.

Ne, gospod. Jaz sem govoril s Klaro. Pojasnil sem ji svoj nesrečni položaj. Prisegla je, da bo postala moja žena in naj se zgodi kar hoče.

Ali mislite, da bo dala madama de Arlanž svojo unukinjo navadnemu gospodu Gerdy?

Jaz upam, gospod. Markiza je zadostno inficirana s plemiško domišljavostjo, da bo dajala prednost naravnemu sinu plemenitaka pred sinom kakega poštenega rokodelca ali meščana. Če pa ne bo privolila, bova pač čakala na njeno smrt, ne da bi jo želela.

Enakomerni in brez strastni glas Alberta je razkačil starega grofa.

Ali more biti to moj sin? — je vzkliknil. — Nikdar. Kakšno kri pa imate v svojih žilah gospod? Mogoče vam bo povedala to vašo vredna mati, seveda če je sploh ona sama kedaj vedela to.

Gospod, — je vzkliknil Albert ogorčeno, — pomislite dobro, kaj govorite. Ona je moja mati in to zadostuje. Jaz sem njen sin, ne pa njen sodnik. Nikdo ne bo v moji navzočnosti govoril nespošljivo o njej. Tega ne bom dovolil, gospod. Tega ne bom trpel in še najmanj od vas.

Gro je v resnici napel vse svoje sile, da zadrži svoj srd v primernih mejah, a besede Alberta so bile preveč zanj. Kaj, on si je držnil ugovarjati mu v lice, mu celo pretiti! Stari mož je skočil iz svojega stola ter stopil proti Albertu z dvignjeno roko, kot da ga hoče udariti.

— Zapustite to sobo, — je zakričal z glasom, ki se je tresel, — zapustite to sobo takoj! Umaknite se v svoje sobe in ne zapustite jih brez mojega dovoljenja. Jutri vas bom obvestil o svojem sklepu. Albert se je spoštljivo priklonil, a ne da bi povsili oči ter počasi odšel proti vratom. Že jih je odprl, ko se je naenkrat zavrnila v starem grofu ena onih izprememb v razpoloženju, ki so tako pogoste pri strastnih naravah.

— Albert, — je rekel, — pojdite nazaj in poslušajte me. Mladi mož se je obrnil, zelo ginjen vspriče to izpremembo v tonu.

— Ne hodite, — je nadaljeval stari grof, — dokler vas nisem prosil odpuščanja. V ste vredni biti dedič velike hiše gospod. Lahko me razkačite, a nikdar ne morem izgubiti svojega spoštovanja do vas. Vi ste plemenit človek, Albert. Podajte mi roko.

To je bil srečen trenutek za oba, trenutek kot ga nista še nikdar doživela v svojih življenjih, obdanih od mrzle etikete. Grof je bil ponosen na svojega sina ter spoznal v njem samega sebe v starosti kot je bil sedaj Albert. Kar se tiče Alberta, ga je prevzel resnični pomen nastopa, ki se je završil. Dolgo časa sta stala tako ter si stiskala roki, ne da bi ta ali oni izgovoril besedico.

Konečno pa je stari grof zopet zavzel svoje mesto pod sliko z rodovnikom.

— Prosim vas moram, da me pustite sedaj samega, — je rekel odkrito. — Biti moram sam, da razmišljam in da se skušam privaditi temu strašnemu udarcu.

(Dalje prihodujič.)

Avstrijsko vprašanje.

Avstrijsko vprašanje še ni zaključeno. Tega se zavedajo ravno tako dobro Avstrijci sami, kakor sosednje države, ki s pozornostjo zasledujejo državno politične cilje Nemške Avstrije. Avstrijci sami niso istih naziranj glede sv. je bodočnosti, le v tem so si bili že koj od začetka nemško-avstrijske republike vsi na jasnem, da ni življenja zmožna tvorba. Ententna volja pa jih je uklepala in jim vezala svoboden polet. Velik del Avstrijcev je še dalje časa po zlomu upal, da se ustvari s francosk pomočjo podonavska federacija, v kateri bi igrala prvo in glavno vlogo Nemška Avstrija in bi Dunaj postal tako večje in živahnije središče kakor je bil v stari Avstriji. Le Vsenemci in socialisti so bili in so še odločni nasprotniki federacije, ki so se ji odklekli tudi že vae druge stranke kot utopiji.

Dosledno splošnemu naziranju, da Nemška Avstrija ni življenja sposobna, so tudi vse njene vlade postopale. Svoje gospodarsko politiko so tako uravnavale, da bi po eni strani kolikor mogoče iztisnile iz ententnih zakladnic, po drugi strani so pa vodile državo na pot gospodarskega poloma, da tako tudi entent oprepičajo, da je združitev Nemške Avstrije z Nemčijo brezpogojno potrebna. Tudi krščansko-socialni ekspozenti v vladi so dosledno izvajali to politiko, dasi je stranka sama bila deljena. Večji del je bil za priklonitev k Nemčiji, manjši del je pa upal na vzpostavitev stare Avstrije pod Habsburžani, oziroma na federacijo podonavskih držav.

Avstrijsko vprašanje postaja čimbolj pereče in stopa v aktualni štadij. Avstrijsko časopisje ne piše o tem veliko, vsaj iz peščice časopisov, ki prihajajo k nam, tega ni razumeti, pač pa se vse stranke pripravljajo na trenutek, ko to vprašanje dozori. In avstrijsko vprašanje dozoreva, ker dosedanje gospodarske politike Avstrija ne more več dolgo vzdrževati. Skoro dve milijardi na mesec potroši Avstrija za doplačilo za prehrano prebivalstva, davkov pa ne pobira. Naravna posledica tega je, da avstrijska krona silno pada in druginja raste. Tako so potrebščine za četveroglavo družino po izkazu statistične centralne komisije o stroških za preživljanje poskočile na Dunaju od 1. januarja do 1. julija tega leta mesečno od 4795 na 7352 K, v Dunajskem Novem mestu od 4470 na 7046 K, v Graecu od 4152 na 6171 K in podobno v drugih mestih. Cene posestev in hiš so dosegle bajeslovne cene; tako zahteva neki posestnik v celovškem predmestju za navadno meščansko hišo 15 milijonov kron, ki bi jo bil v mirni dobi enil na 40.000 K. Kakor je pred nekaj dnevi izjavil znani socialno-demokratski voditelj dr. Oto Bauer na shodu dunajskih socialno-demokratskih zaupnikov, spravlja Avstrija vsak teden dve milijardi in še več bankovcev v promet, in državni primanjkljaj je prekoračil že davno 100 milijard.

Vse avstrijsko prebivalstvo je prepričano, da Avstrija sedanje stanje ne vzdrži več dolgo in z mrzlično naglico, četudi brez zunanjega hrupa, se pripravljate dve večji struji na ta trenutek. Ena, ki jo financira Hugo Stinnes, je pangermanska, druga je za priklonitev k monarhistični Bavarski. Slednja je v celoti samo še ni odločila, ali naj gre v borbo za Habsburžane ali za Wittelsbache.

Dr. Bauer je na omenjenem shodu dolžil ogrske pristaše ekscesarja Karla, da so dogodki v zapadni Ogrski, v takoiimenovanem Burgenland njihovo delo, ki da jim ni za to pokrajino, ampak da zasledujejo zgolj cilj, da bi z avstrijskim orožjem vsilili Avstriji monarhijo. Ti ljudje da imajo svoje agente in zaveznike tudi v Avstriji. "Hujska kot druginja", je dejal dr. Bauer, "je monarhistična reakcija".

ADVERTISEMENTS.

Pozor!

Slovenci, Hrvati in Srbi

ki potujete skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljama. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

August Bach 63 Greenwich Street New York, N. Y.

Washington 30 je sedež Patentnega Urada Zdrženih držav in naš največji slovenski urad, se nahaja samo v Washingtonu blizu Patentnega Urada. Na ta način nam je osebno mogoče urediti vaše patente za dve najbolj točno — najbolj pošteno — najbolj poceni in najboljše. Ime A. M. WILSON je znano že 30 let. Pišite še danes za našo slovensko brezplačno knjižico glede iskanjdb in patentov. A. M. WILSON, Inc. Registered Patent Attorneys 320 Victor Bldg., WASHINGTON, D. C.

V staro domovino

S posredovanjem tvrdke Frank Sakser State Bank so odpotovali v staro domovino:

S parnikom Presidente Wilson 15. oktobra:

Janez Hrvat in Arroyo, Pa., v Dol. Zemun.

Janez Albreht z družino iz James City, Pa., v Ajdovščino. Kajetan Erzuoznik z ženo iz Red Lodge, Mont., v Žiri nad Skofjo Loko.

Jožef Lovko z družino iz Cornmaugh, Pa., v Cerkljico.

Jakob Mohar iz Chicago, Ill., v Litijo.

Anton Satkovič iz Gladstone, Mich., v Novi grad.

Janez Leban iz Mulberry, Kansas, v Gorico.

Frane Kepa iz Sheboygan, Wis., v Gornji grad.

Gasper Rupan iz Sheboygan, Wis., v Trebelno.

Viktor Kline z družino iz Sheboygan, Wis., v Dvor.

S parnikom Olympic 15. oktobra:

Ignacij Hiti iz Cleveland, Ohio, v Dvor.

Frane Straus iz Cleveland, Ohio, v Dvor.

Janez Malavašič iz Cleveland, Ohio, v Log.

Pavel Dolinar iz Cleveland, O., v Brezovico.

Frane Stermljan iz Herminie, Pa., v Dolgo brdo.

S parnikom Hudson 17. oktobra:

Jožef Lukežič iz Niagara, Wis., v Semič.

Jožef Kosmač iz Manifold, Pa., v Moravce.

ADVERTISEMENTS.

Jaz spodaj podpisana bi rada zvedela, kje se nahaja ANTON REPIC, podomače Toničav iz vasi Zapavče, občina Sturje na Vipavskem, sedaj Venezia Giulia, Italija. Zadnji njegov naslov je bil Box 543, Weston, W. Va. Jaz sem pred kratkim prišla iz stare domovine in mi imam poročati jako mnogo stvari, ki se samo njega tičejo. Njegova žena in otroci živijo v strašni bedi in pomanjkanju, denarja nobenega od nikod. Rojake širom Združenih držav prosim, ako kateri ve, kje se zgoraj omenjeni nahaja, da mi blagovoli sporočiti. Ako pa sam te vrstice čita, naj se mi javi, ali pa naj takoj svoji ženi in otrokom piše in kaj denarja pošlje. — Mary Mihaljevič, 4011 E. 42. Street, Cleveland, Ohio. (20-21-10)

SLOVENSKA BANKA Zakrajšek & Češarek 70 - 94 AVE., NEW YORK, N.Y. (med 15. in 16. cesto) pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo itd.; — prodaja vozne listke za vse važnejše črte; — izvršuje notarske posle, kioovzvezi a stariim krajem. — Cene vedno med najnižjimi. — Telefon Watkins 7527

ZAČIMBE, ŽELJEČA IN NAJ RAZNOVRNEJŠA Pišite po brezplačni cenz. DOMAČA ZDRAVILA katere pripravlja magr. Knopje. Imamo volno v zalogi. MATH. PEZDIR P. O. Box 772, City Hall Station New York City

Table with columns for ship names, destinations, and dates. Includes 'KRETANJE PARNIKOV' and 'Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.' Lists various shipping lines like Aquitania, Arabie, Lapland, etc.

Naznanilo.

Jugoslovanski generalni konzulat v New Yorku obvešča vse prizadete, da je postava o takslu z dne 27. junija tega leta stopila v veljavo 1. tega meseca.

Izza prvega oktobra so take oziroma pristojbine sledeče: za prošnje 40 centov; za priloge, tikačje se prošnji, vsaka 10 centov; za izdajanje, podaljšanje ali obnovitev potnega lista; za šest mesecev 2 dolarja; za eno leto 4 dolarje; za potno knjižico 1 dolar.

OPOMBA. Pri izdajanju ali obnavljanju potnih listov je t.e.ba plačati pristojbino tudi za čas, ko ni bil potni list obnovljen ali ker ni bil pravočasno vzet.

Vsled tega morajo državljani prejšnje kraljevine Srbije plačati za vsakih šest mesecev izza prihoda v Ameriko do danes po dva dolarja in dva dolarja za bodočih šest mesecev. Državljanii Južne Srbije plačajo takso kot Srbi, toda ta taksa se jim računa od 1. januarja 1913. Osebe iz vseh drugih pošrajnih, katere dana. tvorijo sestavni del kraljevine Slovencev, Srbov in Hrvatov imajo plačati od 1. januarja 1919 pa do danes za vsakih šest mesecev po dva dolarja in dva dolarja za prihodnjih šest mesecev. One osebe ki imajo potne liste prejšnje kraljevine Srbije ali kraljevine Slovencev, Srbov in Hrvatov, pa jim je rok potekel, morajo plačati ob priliki obnove ali predložiti potnih listov, od dneva, ko je potni list izgubil veljavo, pa do danes, za vsakih šest mesecev po dva dolarja in dva dolarja za prihodnjih šest mesecev. Prostorvoljem se taksa računa od dneva vrnitve v Ameriko.

Pri iskanju potnega lista mora vsak plačati razen takse za izdavanje ali obnavljanje še takso za prošnjo, vizum in knjižico. Vsi oai državljani današnje kraljevine, ki niso bili poaniki prejšnje kraljevine Srbije, morajo plačati za potni list: takso za potni list 12 dolarjev, takso za prošnjo 40 centov, takso za vizum 60 centov in takso za knjižico en dolar. Vsega skupaj torej štirinajst dolarjev. Tak potni list bi bil v veljavi do konca tega leta. Če kdo želi imeti potni list ter ne misli takoj odpotovati, mu ni potreba pošiljati za vizum 60 centov.

FRENCH LINE COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE Express Postal Service Direktna služba v Jugoslavijo preko Havre iz velikimi parniki na 2 in 3 vikaje SAVOIE 22. okt. LORRAINE 29. okt. PARIS 2. nov. ROCHAMBEAU 9. nov. Za družine nudimo izborne ugodnosti tretjega razreda — kabane s dvema, štirimi, šestimi in osmimi posteljami. Vsi taki potniki bodo deležni lista izborne službe in besede, vsled katere je znana Francoška črta. Za nadalje informacije vprašajte pri lokalnih agentih FRENCH LINE.

COSULICH ČRTA Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst. BELVEDERE 9. nov. ARGENTINA 26. nov. PRES. WILSON 3. dec. Cene za Trst in Reka so: Pres. Wilson \$115 in 95 davka. Argentina in Belvedere \$103 in 95 davka. Potom listov izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Raskošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino. PHELPS BROTHERS & Co. Passenger Department 2 West Street New York

Naznanje in Priporočilo.

Pozor igralci harmonik.

NAZANJAM cenjenim rojakom širom Amerike, da sem se preselil v lastno hišo, kjer bom imel večjo delavnico, in obenem trgovino vsakovrstnih harmonik svojega izdelka, kakor tudi vse tej stroki spadajoče dele.

Izdeloval bom slovenske, nemške in kromatične harmonike ravno tako kakoršne si kdor želi. V popravilo vzamem tudi vsakovrstne harmonike. Cene sem žnizal za \$20 pri vsaki harmoniki. Vsako delo garantirano in točna postrežba.

Zahvaljujem se mojim odjemalcem za naklonjenost in se za nadalje priporočam za obilo naročil.

S spoštovanjem Anton Mervar 6921 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.